

Redacción
y Administración
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires
★

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOESLAVA) PARA TODA
SUD AMERICA - ORGANO DE LA SOCIEDAD YUGOESLAVA
"HOGAR POPULAR ESLOVENO"

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
Sucursal 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

ANUNCIOS:

Za eno leto

\$ 8.—

Za pol leta

\$ 5.—

Za inozemstvo

2 Dolarje

Posamezna šte. 20 cts.

LETO (AÑO) III.

BUENOS AIRES, 27 DE MAYO (MAJ) DE 1948

Núm. (Štev.) 10

Yugoslavia refirma sus justas reclamaciones sobre CARINTIA (KOROSKA)

En estos días ha vuelto sobre el tapete el problema de Carintia (Koroška). El delegado yugoslavo en la conferencia de paz con Austria, Aleš Bebler, con apoyo con delegado soviético, no sin fundamento, dijo que las regiones de Koroška, que hoy ocupa Austria, deben ser entregadas a Yugoslavia.

La lucha que los eslovenos de Koroška han sostenido, para unirse con sus hermanos eslovenos data ya algunas decenas de años. Al derrumbarse el imperio Austro-Húngaro, en la primera guerra mundial, los Eslovenos de Koroška, han manifestado abiertamente su deseo de unirse con su madre patria Yugoslava, que en aquél entonces recién surgía como estado. Ni los derramamientos de sangre, vertida entre propios hermanos (algunos eslovenos fueron engañados por la propaganda de los social-demócratas austriacos, que reclamaban Koroška para Austria), han podido conmovier a los señores en la conferencia de paz de Saint Germain, que culminó con la entrega de una considerable parte de la Koroška a Austria.

La Koroška Eslovena es hoy la décima parte del antiguo territorio esloveno. De las nueve décimas partes, que hoy están ya completamente germanizadas, en la actual conferencia de paz con Austria, tratóse de salvar esta parte del territorio Esloveno, que hasta ahora ha podido conservar su nacionalidad y detener, no sin luchas, la expansión germana sobre los confines étnicos. Frente a las exigencias germanas los pueblos están demostrando, que las V maju 1945 je naša osvobodilna vojska korakala proti Celovcu.

expansiones imperialistas no son eternas, y que tarde o temprano serán castigados. Sería injusto, de que en los tiempos cuando la expansión Alemana en el este fué rechazada hasta los límites de la edad media, en nuestros confines del norte no sería contenida no siquiera en los confines del siglo 19, cuando se inició la germanización sistemática de la Koroška.

La Koroška Eslovena es el último baluarte en Europa donde el imperialismo germano es latente. Austria de Saint Germain no ha terminado la germanización de Koroška, sino que ha continuado con vigor, con el afán de germanizar todo el territorio que le fué entregado después de la conferencia. Esta misma tendencia de continuar con la misma política es evidente también hoy. Con justa razón reclama Yugoslavia esta región, porque para detener esta política germanista sobre la Koroška donde el pueblo se tradicionalmente e históricamente Esloveno, debe hacer parte de Eslovenia en República Federativa y Popular Yugoslava.

El problema de Koroška no es solamente el problema de trazar un límite entre dos pueblos; es también una justa satisfacción moral e histórico del pueblo Esloveno y es también la lucha justa contra el imperialismo y la seguridad contra el mismo.

A través de los siglos se ha querido negar a la población Eslovena de Koroška su nacionalidad, su carácter y su cultura y no se le reconocía ningún derecho de existencia. Tan perseguidos como los eslovenos de Koroška no lo fueron tal vez ni los eslovenos de Primorje, que fueron sojuzgados por los fascistas italianos. Solamente el que conoce sus luchas y sus sufrimientos, especialmente en la reciente guerra de liberación sabrá apreciar y satisfacer sus aspiraciones.

Las persecuciones y desmembramientos culminaron por cierto, con la ocupación de la Koroška, por las hordas de Hitler. Poblaciones enteras fueron evacuadas por la fuerza o masacradas sin piedad por los "cultur-bund", con la orden de: "Hagan la Koroška alemana", Hitler quiso borrar del mapa un pueblo para siempre. Los pocos que después de terminada la guerra han vuelto a sus hogares, presenciaron un triste cuadro: sus hogares fueron ocupados por los colonos alemanes. Y por triste que sea la verdad, la actual Austria "democrática" los protege, como habitantes autóctonos.

Una buena parte de la culpa de desmembramiento de la Koroška después de la última guerra, se atribuye el régimen reaccionario y centralista de la vieja Yugoslavia, porque no ha conservado, o no ha querido conservar en el pueblo yugoslavo la conciencia de un problema no resuelto, y no ha dado ninguna esperanza de que ha de ser resuelto en el futuro, en la época de "Anschluss" cuando el régimen de Stojadinovich tuvo la oportunidad de demostrar de una manera u otra, a la opinión mundial, de que Yugoslavia no considera resuelto el problema de Koroška.

Es pues muy significativo, que recién en la última guerra mundial, los eslovenos de Koroška han luchado en el frente de liberación, junto con sus hermanos eslovenos, por una causa común. Esta lucha ha unido más aún a los eslovenos de Koroška a sus madre patria Rep. Yugoslava, y si las potencias occidentales les niegan sus legítimas aspiraciones, la nueva Yugoslavia de Tito no dejará nunca de reclamar Koroška como territorio yugoslavo.

1810-25 de Mayo-1948

El día 25 de Mayo hizo exactamente 138 años que un puñado de valientes idealistas proclamaron desde los balcones del histórico Cabildo de la actual Plaza de Mayo el nacimiento de una era nueva en que la semilla de la libertad germinaría hasta dar magníficos frutos.

Hombres visionarios fueron aquellos, pero las generaciones siguientes demostraron que esos ciclopes de la epopeya argentina concibieron con clara visión del porvenir una patria grande y libre.

Y nosotros, los yugoslavos, agradecidos por el acogimiento que nos brindó este solar, saludamos, junto con los argentinos, con auténtica admiración a esos preclaros hombres de Mayo, que hicieron de este suelo, el pedestal de la fraternidad humana en esta hoy gran República Argentina.

Rojstni dan Maršala Tita

Jugoslovanski narodi bodo 25. maja slavili 56 letnico rojstva velikega vodje, organizatorja narodno osvobodilne borbe, ter predsednika Federativne Ljudske Republike Jugoslavije Maršala Josipa Broza-Tita.

Jugoslovanski narodi so ob tem jubileju prešli v drugo leto izvrševanja petletnega gospodarskega načrta. To

Zraven tega gesla, so naši borci poznali samo še eno besedo, beseda, ki je ulivala v srca pogum in vero v zmago. Bila je ime — Tito. Bilo je to ime simbol boja in njegova ustvarjalna misel.

Danes pristopajo jugoslovanski narodi k petletnem planu s istim geslom, z isto ustvarjalno mislijo, ki je izražena z imenom Tito. Od narodno osvobo-

ogromno začeto delo mora v petih letih dvigniti na jugoslovanskih tleh pomembno industrijo, ki bo preobrazila obličje zemlje, in predelala ljudstvo v družbo progresivnih ljudi.

Kakor je osvobodilna borba doprinesla jugoslovanskim narodom politično samostojnost, tako bo dovršeni petletni plan zagotovil in zavaroval tisto samostojnost, ki je podlaga resnične svobode. Svoboda je bila smisel osvobodilnega boja, in v tem smislu je bilo izraženo geslo: Svoboda narodu!

dilnega boja gre ravna pot do današnjega petletnega plana. Isti duh, isto stremenje, isto geslo — Tito. Ta duh je ustvarjal čudeže požrtvovalnosti in junaštva, zato bo znal tudi čudežno, požrtvovalno ustvarjati, in kakor je zmagal v osvobodilni mboju, tako bo zmagal v petletnem načrtu.

S to vero želimo tudi mi Slovenci v tujini, maršalu Titu ob njegovem rojstnem dnevu, zdravja in uspehov, ki bodo obenem uspeh vseh jugoslovanskih narodov!

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

PROSLAVA 1. MAJA V JUGOSLAVIJI

Prvi maj je narod v Jugoslaviji svečano proslavljal.

V Beogradu se je proslave udeležilo preko 180.000 oseb, med katerimi so bili zastopani vsi sloji naroda.

Center Beograda, Terazije, je bil lepo okrašen, kjer je bila tudi postavljen tribuna. Ob 8 uri se je pojavil na tribuni maršal Tito z člani zvezne vlade in člani predsedstva narodne skupščine, predstavniki javnega in kulturnega dela in predstavniki drugih držav.

Ob zvoku narodne koračnice so se začele premikati množice katere so sestavljale povorko. Te povorke so se udeležile vojne edinice, kakor tudi strokovne in kulturne organizacije ter drugi zastopniki javnega delovanja. Povorke so se udeležile tudi narodne manjšine, Madžari, Slovaki, Romuni in Bulgari.

Zvečer pa se je ves Beograd spremenil v pravo luč in je rajanje naroda trajalo pozno v noč.

Beograd je 1. maj proslavil tako sijajno, kakor še nikdar prej.

V Ljubljani so tudi častno obhajali prvi maj. Vršile so se povorke, v katerih so samostojno nastopili tudi predstavniki Slovenskega Primorja.

Povorke se je udeležilo skoraj 60.000 oseb. Med njimi delavci, kmetje in namoščenici.

Zvečer pa so se vršile razne kulturne prireditve.

Proslava 1. maja pa se je vršila tudi v drugih večjih mestih Jugoslavije. Prosvoda veličastno, mnogoštevilno in dostojno.

NOVA KULTURA JE LAST DELOVNIH MNOŽIC

V proračunski razpravi v Ljudski skupščini FLR. Jugoslavije je prikazal minister M. Djilas osnove kulturne

PROGLASITEV ŽIDOVSKA DRŽAVE V PALESTINI

Dne 15. t. m. je bila v Tel Avivu v Palestini, proglašena nova država judovskega naroda, Eretz Izrael.

Nova država je bila slavnostno proglašena. Proglasitvi je prisostvovala ogromna množica židovskega ljudstva.

Sestavljena je tudi že provizorična vlada, kateri predsednik je Chaim Weizman, neutrudljiv borec za samostojno judovsko državo.

Novo proglašeno državo so že priznale nekatere države, med njimi tudi Jugoslavija.

JUGOSLAVIJA SPREJELA DEPORTIRANE GRKE

Beograd, 20. maja. — Obveščevalne agencije javljajo, da je dospela v Ljubljano skupina 31 Grkov, katere je argentinska vlada minul mesec deportirala. Deportiranci, sovražniki monarhističnega grškega režima, so bili odpeljani v Grčijo in ko bi morali v Italiji menjati pamik, se je tem dovolilo odpotovati v Jugoslavijo. Jugoslovanska vlada jih je sprejela in jih tako rešila smrtne kazni.

Svetovni prvak v šahu - Slovan

Pred dnevi je končal v Moskvi šahovski turnir za svetovno prvenstvo v šahu. Nastopili so najboljši svetovni mojstri in sicer: inž. Mihael Botvinnik, Rus; Pavel Keres, ruski prvak; Vasilij Smyslov, Rus; Reshevsky, prvak Sever-

preobrazbe nove Jugoslavije, poti in uspehe našega dosedanjega kulturnega razvoja. Nova, ljudska kultura vtiska pečat temu napredku. Podatki o rezultatih borbe proti nepismenosti od osvoboditve dalje, o nakladi knjig, številu šol, gledališč, kulturno umetniških skupin, bioskopih itd. izpričujejo nadaljnji razvoj pridobitev narodne osvobodilne borbe. Ljudstvo samo je postalo lastnik kulturnih dobrin in kulturnih pridobitev. Velikega kulturnega napredka si ne moremo misliti brez spremenjenega odnosa države do kulturnih pojavov in kulturnega življenja. Uprav ogromen uspeh je bil dosežen v pobijanju pojasa nepismenosti. Ta borba ni mogla ostati brez uspeha. V stari Jugoslaviji se je naučilo čitati in pisati 5504 osebe. Samo na področju Ljudske republike Bosne in Hercegovine se je naučilo brati in pisati od osvoboditve 605.964 ljudi. Število osnovnih šol se je v novi Jugoslaviji podvojilo, v treh letih od osvoboditve je bilo odprtih več nego trikrat več gimnazij ter realk kakor v 20 letih stare Jugoslavije. Število fakultet, visokih šol in drugih višjih šol je danes skoraj dvakrat višje nego pred izbruhom druge svetovne vojne. Močan porast založbene delavnosti je zgovoren dokaz za presenetljivo naraščanje kulturne ravni v novi Jugoslaviji, saj je šlo lani med ljudske množice 21 milijonov in 2330 knjig dvakrat več stalnih državnih gledališč, ter brošur. Danes imamo v Jugoslaviji ki ne poznajo nobenih "gledaliških kriz", ki so ves čas stare Jugoslavije stalno ogrožale obstoj stalnih gledališč. Pred vojno je šlo 1938-9 za finansiranje kulturnih ustanov skupno 37 milijonov 271.425 din., dočim je bilo lani izdanih za iste namene 268 milijonov 952.990 din. S ponosom lahko trdimo, da je nova kultura Jugoslavije, ki je po svoji smeri in vsebini globoko ljudska, postala lastnina delovnih množic.

ne Amerike in Euwe, bivši svetovni prvak, belgijske narodnosti.

Turnir za svetovno prvenstvo je dobil z odlično zmago in s tem pokazal, da smo Slovani v tej interesantni igri neprekosljivi, Mihael Botvinnik rojen 11. aprila 1911. v Rusiji. Njegovo delovanje na šahovski deski je počelo leta 1927.; ko je dobil prvo turnejo med ruskimi mojstri v Leningradu leta 1929, je vzbudil veliko pozornost na šahovskem polju.

Od leta 1930—1933 je dobil osem turnejev v Rusiji. Leta 1936. je skupno s Capablanca, končal na prvem mestu turnir v Nottinghamu.

In leta 1941. je dobil prvenstvo lastne domovine in neumorno vedno igral na mednarodnih turnirjih z velikimi uspehi.

To prvenstvo sveta, ki je sedaj dosegel je pravično mesto in odlikovanje, ki je neoporečno zasluži, kajti njegova igra je nekaj posebnega in novega v tej dobi mlade generacije. Kar pri Botvinniku posebno vzbuja pozornost je njegov neustrašljivi in iznajdljivi vedno napet boj za zmago, nikdar ne popušča, če tudi se zdi navidezno, da ni zmaga mogoča. Posebno ugaja pri M. Botvinniku njegova posebna analitična sposobnost in iskanje novih teorij v otvoritvi igre.

Končni izid turnirja v Moskvi je bil sledeči:

1) Botvinnik	14	točk
2) Smyslov	11	"
3) Keres	10½	"
4) Reshevsky	10½	"
5) Euwe	4	"

Mladinske brigade so začele delati na avtostradi "Bratstva in enotnosti"

1. aprila ob 6. uri zjutraj so začele mladinske brigade z gradnjo enega največjih del jugoslovanskega petletnega plana — avtostrade "Bratstva in enotnosti". Brigade, ki so prišle iz vseh republik, so bile razmeščene v dneh 29., 30. in 31. marca vzdolž bodoče avtostrade. Za brigade so bile že pripravljene taborišča.

1. aprila ob 12. uri so vse brigade prekinile z delom in na vseh sekcijah so se vršile kratke svečanosti, na katerih se govorilo o pomenu in važnosti začetih del ter o obvezah, ki jih je mladina sprejela. Glavna svečanost pa je bila ob 13. uri popoldne v bližini Sremske Mitrovice. Na sami avtostradi so postavili lepo tribuno. Na tribuni je pisalo z velikimi črkami "Plamteč graditeljski pozdrav tovarišu Titu — inicijatorju gradnje avtostrade Beograd—Zagreb".

Svečanosti se je udeležilo veliko število kmetov in žena ter mladine iz Sremske Mitrovice in bližnjih vasi. Proslave so se udeležile tudi brigade, ki delajo na tem sektorju in razne delegacije delovnih brigad. Med delegacijami je bila tudi slovenska, ki je prišla iz Vojkove brigade, in ptujske mladinske brigade.

Na svečano okrašeni tribuni so se zbrali predstavniki ljudske oblasti, množičnih organizacij in Jugoslovanske armade. Med drugim so prisostvovali svečanosti Vlada Zečević, minister za gradnje FLR, Života Djermanović, podpredsednik vlade Srbije, Draža Marković, Minister za gradnje vlade Srbije, Milijam Neoričić, predsednik Centralnega sveta mladine Jugoslavije, in drugi. Svečanosti so prisostvovali tudi delegacije madžarske in albanske mladine in sekretar svetovne mladinske federacije tovarišica Kuti Hukem.

Svečanost je otvoril komandant štaba mladinskih delovnih brigad za zgradnjo avtostrade tov. Ico Blanuša.

Za njim je govoril minister Zečević, pozdravil je graditelje avtomobilске ceste. Dejal je, da je cesta eden največjih objektov naše kapitalne zgradnje v prvi petletki. Pobudo za graditev te ceste je dal naš veliki učitelj in tovariš maršal Tito. Že samo proučevanje zemljišča in izdelava idejnega in splošnega projekta sta trajala vse 1947. leto in prve tri mesece v 1948. letu. Naši tehnični strokovnjaki, ki so izdelali podroben načrt, so imeli težko nalogo. Pri tem so morali paziti, da bo zgraditev ceste tako močna, da bo cesta vzdržala 40 do 50 let. Vzeti so morali najkrajšo smer od Beograda do Zagreba in uporabiti najmodernejšo tehnične izkušnje, ki so do sedaj znane v Evropi in vsemu svetu pri graditvi modernih in trajnih cest.

Lanska dela so potekala prepočasi. Tedni in meseci so pretekli pri preiskovanju gornjega sloja betona, njegove tehnične sestave in pri podobnem. Zato je naše državno in politično vodstvo zaupalo izpolnitev letošnje planske naloge naši slavni mladini.

Nato je govoril predsednik CS Ljudske mladine Jugoslavije Nevročić.

Opozoril je graditelje, da zgraditev te avtomobilске ceste ni lahka naloga. Speljati bo treba cesto čez 120 km polja. Pri tem bo mnogo težav z dovažanjem gradiva, premalo bo strojev, strokovnih kadrov in inženirjev, toda mladina se teh težav ne boji. Tudi letos jih bo premagala. Mladinski brigadirji in voditelji so se na progi Šamac—Sarajevo naučili, kako se je treba s težavami boriti in jih premagovati. Naučila se je,

da je treba naloge izpolniti do določene časa.

V imenu vse jugoslovanske mladine je povabil naše kulturne delavce, skladatelje in književnike, naj obiščejo graditelje avtomobilске ceste, kjer bodo našli dovolj snovi za svoja dela.

V imenu Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije je pozdravil graditelje Mišo Pavičević. Za njim je govorila tovarišica Kuti Hukem, sekretar svetovne mladinske federacije, in direktor mladinskega podjetja "Avtoput" Mihajlo Švabić.

Po končanih govorih so prebrali telegrame, ki jih je mladina poslala maršalu Titu in Centralnemu Svetu Ljudske mladine Jugoslavije.

("Ljudska Pravica")

ŽIVLJENJSKI STANDARD SE VZPENJA NAVZGOR

Preteklo leto je bil izpolnjen načrt proizvodnje s 106%. Ob primerjavi z letom 1947 bo letošnja industrijska proizvodnja zvišana za 61%. Posledica tega uspeha bo, da bo narodni dohodek v primeri z lanskim stanjem narasel za 44,4%, blagovni promet za 32%, investicijska dela pa celo za 73%. Investicijska dela pa celo za 73%. Investicije v znesku 66,6 milijard dinarjev napram lanskim 37,7 milijardam omogočajo gradnjo novih tovarn, hidrocentral in prometnih sredstev, pa tudi izboljšanje sedanje tehnične proizvodnje ter nabavo novih strojev. Primeren delež investicij pojde za delaska stanovanja, šole, zdravstvene in druge ustanove. Te možnosti za razvoj proizvodnje so zagotovljene zaradi globokih revolucionarnih, družbeno-gospodarskih sprememb, ki jih je uveljavila nova Jugoslavija. Takšni uspehi v proizvodnji zagotavljajo hkrati tudi dviganje življenjskega in kulturnega standarda ljudskih množic. Tukaj gre za sredstva tako imenovane široke potrošnje, živila, obleko, obutev ter vse ostale stanovanjske, zdravstvene, prosvetne in kulturne potrebe. 56,2% narodnega dohodka pojde za to široko potrošnjo. Trdne postavke, ki se nanašajo na prehrano, obleko, obutev, kurjavo, higijenske in zdravstvene prilike, kažejo v primeri s stanjem v letu 1939 povisek za 7%. Ta odstotek priča o uspešnih prizadevanjih ljudske oblasti v novi Jugoslaviji po izboljšanju življenjskih prilik, ki zajema najširše množice delovnega ljudstva in ki poteka z ustvarjalno močjo lastnih sredstev. Hkrati pa izpodbijajo ti uspehi podlogo vsem klevetam, ki jih razširjajo reakcionarni krogi o razmerah v novi Jugoslaviji.

RAZMAH KULTURNEGA ŽIVLJENJA V ISTRI

Nad 400 slovenskih, hrvatskih in italijanskih učiteljev iz Istre se je zbralo v Izoli, kjer so razpravljali o šolskih problemih, nalogah šole ter učiteljev in o delu ljudske oblasti na področju istrskega šolstva. Pokazalo se je, da se istrsko kulturno življenje prebujajo novemu razmahu. Pri Kopru deluje posebna pomorska akademija, v Portorožu gimnazija in učiteljske. V Izoli, Buzju in Piranu so bile ustanovljene razne strokovne in trgovske šole, razen tega še več pevovodskih tečajev. Za pomoč revnim dijakom skrbi Dijaška matična, partizanskim sirotam pa mladinski domovi. Prosvetno življenje je zajelo najširše istrske ljudske plasti, saj je bilo doslej ustanovljenih 30 slovenskih, 23 hrvatskih in 16 italijanskih prosvetnih društev. Istra kaže vzgledno urejenega slovensko-hrvatskega ter italijanskega kulturno-prosvetnega delovanja.

Med vojno za fašistične krvnike vzgojeni agenti gestapa so postali po osvoboditvi agenti imperialističnih služb in skušali s

sabotažami rušiti izvajanje petletnega plana

SMRTNE OBSODBE

O RAZPRAVI PRED ARMADNIM VOJAŠKIM SODIŠČEM V LJUBLJANI

Dne 20. aprila zjutraj se je v Ljubljani v veliki dvorani na Taboru začela pred armadnim vojaškim sodiščem javna razprava proti skupini gestapovskih vojnih zločincev, špijonov imperialističnih sil, saboterjev in diverzantov z obtoženima Diehlom in Oswaldom na čelu. Senat vojaškega sodišča so sestavljali: podpolkovnik **Jože Šegedin** kot predsednik, sodnika porotnika major **Mirko Lokar** in poročnik **Grujo Čurbuz** kot člana senatnega zbora, kot dopolnilni sodnik porotnik major **dr. Štefan Šober** ob sodelovanju sekretarja poročnika **Staneta Palčiča** kot zapisničarja. Po pooblastilu vojaškega tožilca **JA** je zastopal obtožbo javni tožilec **LRS Vlado Krivic** in kot njegov pomočnik vojaški tožilec major **dr. Vik-**

rodnosti in državljanstva, učitelj, nazadnje časnikar in lastnik založbe v Gradcu; **BORIS KRANJC** iz Ljubljane, inženir kemije, nazadnje zaposlen kot docent na univerzi. **MILAN STEPISNIK**, inženir kemije, nazadnje zaposlen kot direktor tovarne "Industrija metalnih polizdelkov" v Slovenski Bistrici; **VLADIMIR LIČEN**, profesor kemije, nazadnje zaposlen kot direktor kemične tovarne v Medvodah; **PAUL GASSER**, avstrijske narodnosti, italijanski državljani, električar iz Innsbrucka; **HILDEGARDE HAHN**, avstrijske narodnosti in državljanstva, privatnica iz Dunaja; **MIRKO KOŠIR** iz Ljubljane, univerzitetni profesor, nazadnje zaposlen kot honorarni predavatelj za osnove družbenih ved na Akademiji upodablajočih umetnosti; **OSKAR JURANIĆ**, hrvatske narodnosti, diplomiran pravnik, nazadnje zaposlen

izjavo pristali na sodelovanje z Gestapom. Kot svoje agente jih je Gestapo poslal v taborišča, kjer so terorizirali jetnike, osnovali provokatorsko "antifašistično" organizacijo, vršili med interniranci špijonažo in izvrševali nad jetniki najbolj nečloveške "poizkuse", ki so se večinoma končali z mučeniško smrtjo med hudimi bolečinami. Strahotna pokvarjenost tega delovanja je bila rezultat fašistične "prevzgoje", ki je obtožence napravila za hladnokrvne zločince brez vsakega človeškega čuta, take, kot jih je za izvrševanje svojega programa potreboval fašizem.

Prav take zločince so po osvoboditvi rabili in uporabili za rovarjenje proti Jugoslaviji zapadni imperialisti. V nasprotju z mednarodnimi sklepi o izročitvi vojnih zločincev so imperialisti zatajili vojne zločine obtožencev ter jih pridobili za svoje agente v borbi proti neodvisnosti in gospodarskemu razvoju naše države. Vzgojeni za fašistične krvnike in za cilje fašizma so po vojni postali orodje za cilje zapadnih imperialistov. To svoje gnusno početje pa so obtoženci prikrivali s hinavskim sodelovanjem v demokratičnih antifašističnih organizacijah.

Glavna naloga obtožencev po osvoboditvi je bila sabotaža, diverzantstvo, špijonaža in druga škodljiva dejanja, s katerimi so hoteli imperialisti preko teh svojih agentov onemogočiti izvrševanje petletnega plana. Obtožnica na osnovi priznanj obtožencev podrobno opisuje način, kako so obtoženci organizirali sabotažo v kemični industriji in drugod, ter navaja navodila, ki so jih za to sprejeli. Tožilec je za obtožence zahteval najstrožjo obsodbo.

ZASLIŠEVANJE OBTOŽENCEV

Po prečitavanju obtožnice je sodišče zaslišalo obtoženega **Janka Pufflerja**, ki je priznal, da je v Dachau-u sodeloval pri nečloveškem mučenju ljudi na "poizkusni postaji", ki je bila direktno podrejena Himmlerju. Obtoženi **Puffler** je pri preiskavi priznal, da je že leta 1928 stopil v službo berlinske policije in nato Gestapa ter kot njegov agent-provokator potoval po CSR, bil v ZSSR, Španiji in Franciji. Na razpravi je svoja prejšnja priznanja tajil, čeprav ni mogel navesti razloga, zakaj je pri preiskavi priznal. Obtoženec je bil doslej zaslišan samo za svoja dejanja do osvoboditve.

Nato je bil zaslišan **obt. Branko Diehl**, ki je priznal svojo krivdo. Priznal je, da je že leta 1941 podpisal izjavo, da bo delal za Gestapo. Kot gestapovski agent-provokator je bil poslan v Dachau, kjer se je povezal z drugimi agenti. Mučil je ljudi na "malarijski postaji". Priznal je, da je kot agent-provokator po gestapovskih navodilih delal med interniranci tako, da bi si pridobil njihovo zaupanje in jih uporabil za svoje zaupnike in obveščevalce. Po nalogu agenta **Presterla** je vodil provokatorsko "antifašistično" organizacijo, preko katere je Gestapo vzdrževal svoj pritisk v taborišču in preprečeval upore in sabotaže. Proti takemu delu te provokatorske organizacije se je uprl **Sima Čučkovič**, nakar so ga z 20 do 30 drugimi španskimi borci poslali v uničevalno taborišče.

Z zaslišanjem **obt. Branka Diehla** za njegovo početje v dobi okupacije je bil zaključen prvi dan razprave.

Druga dne razprave se je končalo zasliševanje obtožencev za njihovo zločinsko početje do osvoboditve.

Obtoženi **Boris Kranc** je priznal svojo krivdo. Zagovarjal se je, da je stopil v gestapovsko službo pod pritiskom, ko je bil zaprt v Begunjah. Pozneje pa je priznal, da je že pred tem, ko je bil še na svobodi, dobil od inž. **Klinarja**, gestapovskega agenta na **Jesenicah**, naročilo, naj mu od partizanov poroča o stanju, razvrstitvi in namerah partizanske vojske. **Obt. Boris Kranjc** je potrdil, da je v Dachau-u delal kot gestapovski agent in da so prišli na zaupno delo v "poizkusni postaji" samo gestapovci. Prikazal je zločinsko sliko fašističnih "znanstvenikov", ki so delali s pripadniki podjarmljenih narodov najbolj nečloveške poizkuse. Tako so n. pr. za poizkus prestrelili interniranca skozi pljuča in na ranjenem preizkušali pektinske preparate. Takšna je bila "vzgoja" gestapovskih agentov. Fašistični rabiji so delali poizkuse z živimi ljudmi, ali kot pravi **obt. Kranjc**: z "materialom, ki ni bil na razpolago nobeni drugi državi".

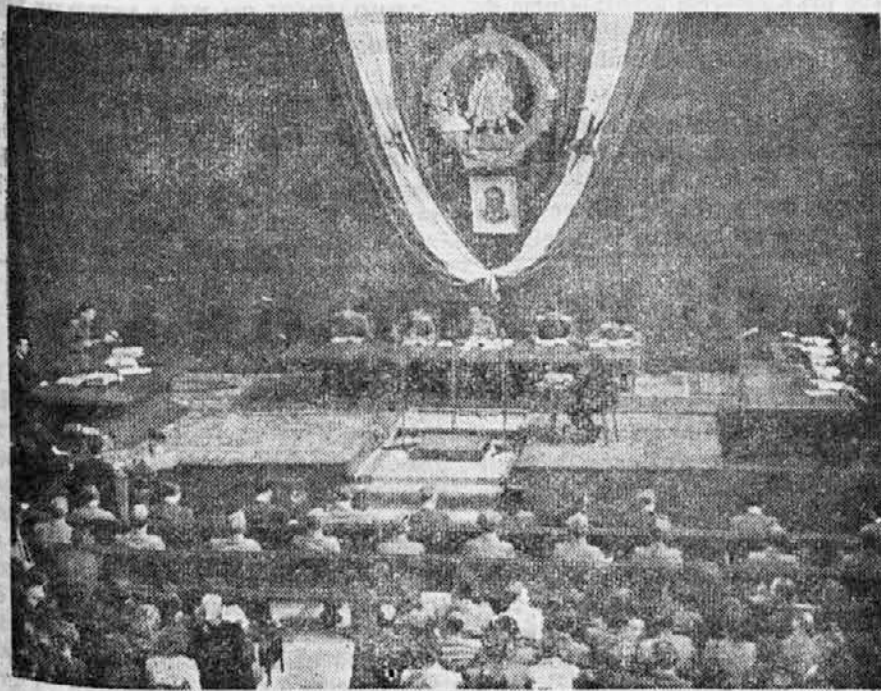
Obt. Marlin Presterl je priznal svojo krivdo. Že od leta 1935 je delal kot agent provokator pri dunajski policiji in pozneje pri Gestapu. Poslan je bil v Dachau. Kot gestapovec je imel nalogo, da se vrine v komunistično partijo zato, ker je imelo ljudstvo vanjo polno zaupanje. S soobtoženci je organiziral provokatorsko "antifašistično" organizacijo, ki so jo uporabljali za to, da razbijejo vsak poizkus sabotaže, pobega ali upora ujetnikov, za špijonažo med interniranci in za širjenje neresničnih vesti po taborišču.

Obt. Milan Stepišnik je priznal, da je bil leta 1941 poslan kot agent Gestapa iz **Maribora** preko **Srbije** v Ljubljano na delo v tovarno **Vevče**. Od tu je bil kot provokator poslan v Dachau, kjer je delal na "poizkusni" postaji skupaj z ostalimi agenti, zlasti s **Kranjcem**, **Ličenom**, **Koširjem** in **Borisom Fakinom**. Pred nemškimi zlomom mu je gestapovski agent sporočil, da se bo njegovo delo nadaljevalo tudi po vojni.

Obt. Karel Barle se je ves čas izmikal, vendar je priznal, da je že leta 1941 podpisal izjavo za sodelovanje z Gestapom. Svoje zločinske posle je vršil med španskimi borci kot provokator v zaporih v Gradcu in v Dachau-u. Provokatorski komite, čigar član je bil, je poslal **Čučkoviča** in ostale fašiste v uničevalno taborišče zato, ker so hoteli borbena antifašistično organizacijo.

Obt. Vladimir Ličen je priznal, da je v Trstu stopil v službo Gestapa in je bil kot agent poslan v Dachau. Pripovedoval je o zločinih, ki jih je vršil v taborišču. Pred nemško kapitulacijo je dobil od svoje gestapovske zveze nalogo, naj bo navidez lojalen do nove oblasti, da bo dosegel višji položaj, kajti s porazom nemškega fašizma njegovo agentsko delo ne bo prenehalo.

Obt. Mirko Košir je priznal svojo krivdo. Dezertiral je iz NOV in šel prostovoljno h gestapovskemu zveznemu oficirju

Armijško vojaško sodišče med razpravo.

tor **Damjan**.

Ko je predsednik vojaškega sodišča ugotovil identiteto vseh obtožencev, je dal besedo javnemu tožilcu **LRS Vlado Krivicu**, ki je pričel čitati obtožbo.

OBTOŽBA

Zaradi kaznivih dejanj proti ljudstvu in državi sede na zatožni klopi naslednji obtoženci: **BRANKO DIEHL** iz Ljubljane, diplomiran filozof, nazadnje zaposlen kot glavni inšpektor za gospodarstvo pri Kontrolni komisiji vlade **LRS**; **STANE OSWALD** iz Beograda, kulturni geodetski inženir, nazadnje zaposlen kot pomočnik ministra industrije **FLRJ**; **KAREL BARLE** iz Ljubljane, inženir kemije, nazadnje zaposlen kot sekretar ekonomske komisije pri **CK KPS**; **JANKO PUFFLER**, steklar, nazadnje zaposlen kot direktor tovarne stekla v **Hrastniku**; **MARTIN PRESTERL** iz **Gradca**, avstrijske na-

kot generalni sekretar na ministrstvu za zunanje zadeve vlade **FLRJ** v Beogradu; **PETER ĆORIĆ**, hrvatske narodnosti, trgovski pomočnik, nazadnje zaposlen v **Petrinjah** kot tajnik okrajne zadruga; **RAMO DERVIŠEVIĆ**, srbske narodnosti, grafičar iz Beograda, nazadnje zaposlen kot strojnik v tiskarni "Borbe"; **JOŽE BENEGA**, **LIJ**, steklarski pomočnik, nazadnje zaposlen v tovarni stekla v **Hrastniku**.

Prvi dan razprave proti **obt. Diehlu** in soobtožencem pred Vojaškim sodiščem je tožilec prebral obtožnico. Petnajst obtožencev, od katerih so nekateri zavzemali vidne položaje v Jugoslaviji, se je zagovarjalo za vojne zločine, za diverzije, sabotaže, špijonaže in za razna druga škodljiva dejanja proti jugoslovanskim narodom.

Obširno utemeljena obtožnica je dokaz, da so se obtoženci pred okupacijo ali med njo prostovoljno javili ali pa s pismeno

Duschi in brez vsakega pritiska podpisal izjavo o sodelovanju z Gestapom. Poslan v Dachau se je povezal z ostalimi gestapovci, med njimi z Vlastom Kopačem in Brankom Diehlom.

Obt. Stane Oswald je pred sodiščem priznal svojo krivdo. Izjavo za sodelovanje z Gestapom je podpisal že leta 1941, nakar je bil poslan v Dachau na gestapovsko "prevzgojo" za brezčutnega krvnika. Tu je dobil nalogo, da organizira provokatorsko organizacijo pod videzom partijskega komiteta, ki bo izvajal v taborišču linijo Gestapa.

Obt. Paul Gasser je skušal tajiti svoje zločine in se je pri tem neprestano zapletal v lastne laži. Po daljšem izvijanju je pred sodiščem dejal, da je podpisal izjavo, da bo sodeloval z Gestapom, leta 1941, pozneje pa se je izkazalo, da je stopil v gestapovsko službo že leta 1940. Bil je agent mnogih špijonskih služb. Izjavil je, da v resnici ni bil nikoli antifašist, čeprav se je za takega izdajal. Aretiran je bil, ko je iskal zvezo z drugim dachauskim ujetnikom, ki ga je prijavil organom Uprave državne varnosti.

Obt. Oskar Juranič je priznal, da je imel že pred vojno zvezo z gestapovskimi agenti in da je po navodilih Gestapa sodeloval v provokatorskem komitetu, v kate-

inozemstvo o Jugoslaviji popolnoma zlagana, klevetniška poročila.

Tako je bil javni del zasliševanja obtoženih agentov končan. Nadaljevala se je tajna razprava. Proces se je nadaljeval z dokaznim postopkom proti obtožencem.

Tudi zadnji dan razprave proti obtoženim Diehlu, Oswaldu in ostalim je vladalo veliko zanimanje. Na vrsti je bil dokazni postopek, in potem ko so po nalogu predsednika sodišča privedli obtožence, je spregovoril vojaški tožilec dr. Damjan.

Sodišču je predlagal v pregled vrsto dokumentov, zapisnikov, zasliševanj obtožencev v preiskavi, raznih pisem, poročil itd., kar vse obremenjuje obtožence in potrjuje njihova zločinska dejanja. Tudi obramba je dala svoje predloge za dokazni postopek.

Ko je sodišče slišalo predloge, se je umaknilo na kratko tajno posvetovanje. Zatem pa je predsednik sodišča sporočil, da je sodni zbor večino predlogov sprejel, nekatere pa zavrnil kot nepotrebne, ker je to že sama razprava dovolj razjasnila.

Ko je sodišče končalo s čitanjem obsežnega dokaznega gradiva, je predsednik sporočil, da prihajajo iz raznih

Obtožencem so dokazana težka kazniva dejanja, vojni zločini v Dachau-u, poleg tega pa izvrševanje gospodarske sabotaže, diverzij, načrtnega škodljivega delovanja, protiljudske propagande in špijonaže po direktivah in v korist inozemskih agentov imperialističnih držav. To so tolikšni zločini in tako umazani in podli, da ni mogoče najti primernih besed, da bi jih lahko opisali. Vsa grozotnost in gnusna zavrženost teh zločinov se je od dneva v dan vedno bolj odkrivala pri tej razpravi. Vse naše ljudstvo je lahko videlo, kakšni izvržki človeške družbe so ti obtoženci, brez trohice človeške časti in ponosa, brez kakšnega koli nacionalnega čustva so cinično in bestialno morili, prav tako cinično, zahrbtno in podlo so izdajali svojo domovino in uničevali plodove dela našega ljudstva.

Zato sem prepričan, da izražam zahtevo vsega našega ljudstva, mož in žena, starcev, mladine, delavcev, kmetov in inteligence, in zahtevo vsega jugoslovanskega ljudstva; zlasti pa je moja sveta dolžnost zahtevati v imenu vseh nešteti tisočev mučenih in trpinčenih, živih in mrtvih internirancev iz Dachaua: Neusmiljeno počistite našo ponosno in lepo domovino teh najbolj gnusnih in podlih izdajalcev, izvržkov in propalic, kar jih pomni naša zgodovina, da bo ostalo za njimi samo še globoko zaničevanje in prezir vsega našega rodu.

Tako očiščen je naše domovine je pot k novim uspehom, k še večji utrditvi in učvrstitvi našega družbenega in državnega organizma. Ta obsodba naj bo opomin vsem odkritim in prikritim sovražnikom, ki bi hoteli še motiti naše ljudstvo pri njegovem ustvarjalnem delu in pri izpolnjevanju petletnega plana in utrjevanju naše republike in države, ki bo korakala kljub vsem zločinskim poskusom sovražnikov našega ljudstva po svoji zmagoviti, čeprav čisto trdi poti do končnega cilja — do dviga blagostanja, do izgraditve nacionalne in človeške kulture v socializmu,

vse to pod modrim vodstvom njenega največjega sina in heroja maršala Jugoslavije tovariša Tita.

Govor javnega tožilca so poslušalci v dvorani sprejeli z navdušenim odobravanjem.

GOVORI BRANILCEV IN ZAKLJUČNA BESEDA OBTOŽENCEV

Ko se je dolgotrajno ploskanje poleglo, je predsednik sodišča dal besedo zastopnikom obrambe. Nekateri branilci pa so v svojih govorih predvsem razlagali zločine obtoženih, namesto da bi sodišču pomagali pri odmeri pravične kazni.

Tako je bila razprava končana, sodba pa ba pa je bila izrečena v ponedeljek 26. aprila ob 10. uri dopoldne.

OBSODBA

V ponedeljek 26. aprila ob 10 uri je bila izrečena obsodba proti špijonski skupini Diehl, Oswald in soobtoženci.

Vojaško vrhovno sodišče je izreklo naslednjo obsodbo:

Obsojeni na smrt z ustrelitvijo:

Diehl Branko
Oswald Stane
Berle Karl
Puffler Karl
Presterl Martin
Krajnc Boris
Stepišnik Milan
Ličen Vladimir
Gasser Pavel
Hahn Hilda
Juranič Oskar.

Na 20 let odvzema prostosti s prisilnim delom: Košir Mirko.

Na 15 let: Čolič Peter.

Na 16 let: Dervišević Ramo.

Na 18 let: Benegalij Jože.

OBSOJENCI SO BILI USTRELJENI

Beograd 18. maja. Uradno javljajo iz Ljubljane, da so bili obsojenci, dne 17. maja ustreljeni. Pred usmrtnitvijo je višje Predsedstvo Vlade potrdilo obsodbo vojaškega sodišča, izvzemši Hildegarda Han je bila pomiloščena, kateri se je smrtno kazni spremenilo v 20 let prisilnega dela.

Obtoženci poslušajo čitanje obtožnice.

rem je bil sekretar. Priznava, da je bila prav zaradi takega dela komiteta onemogočena borbenost in enotnost v taborišču, kar bi ob kapitulaciji Nemčije lahko rešilo smrti tisoče internirancev.

Obt. Peter Čorič je sicer priznal krivdo, ni pa priznal dejanj, za aktera je obtožen. Izgovarjal se je na zaupanje v Presterla. Končno pa je priznal, da je bil konfident in da je še tudi po vojni pošiljal Presterlu podatke, ki jih je ta zahteval.

Obt. Rama Dervišević ni priznal svoje krivde. Izgovarjal se je na zaupanje v Presterla. Med zasliševanjem s eje neprestano zapletal v protislovja.

Končno so bile zaslišane pričë, ki so pripovedovale o poskusih, ki so jih z njimi delali obtoženci. S tem je bilo zasliševanje o vojnih zločinih obtožencev končano.

Tako kot sta prvi in drugi dan zasliševanja o vojnih zločinih obtožencev dokazala vso podlost majhnega števila gestapovskih agentov v Dachau-u in veličino ogromne večine tam zaprtih poštenih in predanih antifašistov, tako sta tretji in četrti dan zasliševanja prikazala ob gnusnosti diverzantov, špijонов in škodljivcev tudi veličino naporov delovnega ljudstva, ki je navzlic posameznim škodljivcem doseglo ogromne uspehe v boju za izvrševanje plana.

Obt. Hilda Hahn je skušala pred sodiščem zatajiti svoja prejšnja priznanja. Na tujaj je delala z Gestapom preko Brunerja pri ovajanju Židov in je sokriva za ničenje okoli 70.000 Židov. Sodišče ji je leno špijonsko delo dokazalo na osnovi lenih pisem, v katerih je pošiljala v inozemstvo špijonska poročila in v katerih se priznavala za agentko neke tuje države. Obtoženka je priznala, da je pošiljala v

krajev Jugoslavije resolucije, v katerih izraža naše delovno ljudstvo ogorčenje nad obtoženci in zahteva zanje pravično in strogo kazni.

Zatem je predsednik sodišča prekinil razpravo, ki se je nadaljevala zvečer ob 18. uri z zaključnimi govori tožilca, branilcev in zaključnimi besedami obtožencev.

GOVOR JAVNEGA TOŽILCA LRS TOV. V. KRIVICA

Ker je bilo dokazno postopanje končano, je sodišče prešlo h končnemu govoru tožilstva, obrambe in končni besedi obtožencev. Besedo je dobil pooblaščenec vojaškega sodišča JA, javni tožilec LRS, Krivic Vladimir in pričel svoj govor:

Tovariši sodniki, člani vojaškega sodišča armije!

Pričujoča razprava je pritegnila nase pozornost vse naše javnosti v taki meri, kakor doslej še noben proces v treh letih obstoja nove Jugoslavije. Ta okolnost nedvomno dokazuje, da gre v tem primeru za stvar, ki je nad povprečno važna in izrednega pomena za našo državo in naše ljudstvo. Izredno zanimanje in pomen, ki ga pripisuje temu procesu naša javnost, je popolnoma na mestu, ker gre za zločine, kakršni se doslej pred našim sodiščem še niso obravnavali, ker gre za zločine, kjer so zločinci svoja dejanja izvajali, zlorablajoč svoje visoke funkcije, na katere so se povzpeli s pomočjo prevare političnega in državnega vodstva, hinavsko skrivajoč svoj izdajalski obraz pred ljudstvom.

Svoj obširen govor pa je zaključil:

Vesti iz Primorske

DOVOLJ JE VOJAŠKE DIKTATURE

Za letošnji prvi maj je objavila Zveza Enotnih sindikatov tržaškega ozemlja poziv, namenjen delavcem v tovarnah in na poljih, v uradih in na ladjah. Poziv vsebuje letošnja prvomajska gesla: Dovolj je vojaške diktature! Dovolj je policijskega terorizma! Dovolj je usiljevanja, zatiranja in strahovanja! Na poziv Enotnih sindikatov so zapustili 30. aprila delavci vseh tržaških tovarn in mestnih podjetij svoje delo in se zbrali ob govornikih, ki so jim obrazložili pomen prvomajske poslanice Enotnih sindikatov. Delavci so ob tej priliki podpisovali protestne resolucije proti kolonialnim prilikam v Trstu, ki preprečujejo delavskim množicam prvomajsko proslavo v mestnem središču. Protestna stavka je trajala do 12. ure in je potekla v najlepšem redu izvzemši incident pri glavni železniški postaji, kjer je zloglasni policijski inspektor Marcon zaman skušal vzpostaviti tramvajski promet s pomočjo stavkokazov. Na predvečer 1. maja, ki je za

Trst še posebnega pomena, saj so ga na ta dan pred tremi leti osvobodile jugoslovanske partizanske čete, je zagorelo s številnih mest, obkrožajočih naše mesto, na tisoče bakel. Na sporedu prvomajskih prireditev so bile budnice po mestu, veliko zborovanje na Trgu Perugino, nastop fizikulturnikov, mednarodna nogometna tekma med češkoslovaškim in tržaškim moštvo ter nastop združenih slovenskih in italijanskih zborov. Letošnje priprave za proslavitev prvega maja so še ostreje, brezobzirneje začrtale mejo med širokimi plastmi delovnega ljudstva ter med stariimi in novimi fašisti. Okupacijska oblast je z drakoničnimi ukrepi poskrbela za to, da se postavijo prvomajskim pripravam čim večje ovire. Poostren je bil prehod v obe coni Tržaškega ozemlja, to je med onim, ki ga upravlja jugoslovanska vojaška uprava, ter med onim, ki je pod angloameriško zasedbo. Ves čas sta navdajali vzdušje neka napetost in zastrupljenost, ki ju je skušala zasejati med ljudi teroristična okupacijska uprava v Trstu. Nekateri tovariši, ki so propagirali prvomajsko proslavo, so bili aretirani ter postavljeni pred vojaško sodišče.

† NAZNANILO

Naznanjamo tužno vest, da je dne 23. maja, previdena s svetimi zakramenti preminula

ANGELA STREL-TREFALT
por. SALMUTTER

Pogreb pokojnice se je vršil naslednji dan iz hiše žalosti, ulica Constantinopla 3344 - Buenos Aires.

Žalujoči soprog
JOSIP SALMUTTER

Juan Sopcic e hijo

HORMIGON ARMADO

Coronel Dominguez 244

T. A. 652 - 0244

VILLA MADERO

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: Sociedad Yugoslava "HOGAR POPULAR ESLOVENO"

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAO ŠKOF — Administrador: ESTANISLAO BATIO

ZASTOPNIKI:

- Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
- Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
- Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
- Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
- Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
- Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
- Za Saavedro in okolico: Viktor Meljak: Ramallo 4962.
- Za Mar del Plata: David Grilj, Calle 90 No. 58 — Mar del Plata.

Buenos Aires, 27 de Mayo de 1948

Núm. (Štev.) 10

9. Maj - Dan Zmage

Jugoslovanski narodi praznujejo obletnico osvobojenja! Praznujejo jo kot obletnico svoje zmage! To se pravi, da proslavljajo dan, ko se je delo, ki so ga zavestno pričeli, zaključilo z uspehom. Prvič v zgodovini niso stali ob strani, pač pa so z jasnim ciljem pred očmi trpeli in krvaveli in naposled zmagali. Zaradi tega bo ostal ta dan zapisan v srcu današnjih in bodočih pokolenj ne samo kot dan nezasišane radosti, ampak tudi kot dan dragocenega moralnega zadoščenja.

Spominjamo se konca prve svetovne vojne. Tudi takrat je veliko veselje obšlo ljudi. Tudi takrat so plapolale zastave in so odmevale pesmi po cestah. Vendar — kakšna razlika med takratnim in današnjim zaključkom svetovnega klanja. Takrat smo samo pasivno upali in pričakovali, takrat nismo prišli do vedeli, kaj se godi z nami, kako se prav za prav pleče naša usoda. Zaradi tega je pomenilo takratno naše osvobojenje za večino našega naroda skoraj edino le zamenjavo zastav. Tam, kjer se je včeraj še klanjala vdanost in pokorščina cesarsko-kraljevi oblasti, je danes vzklikalo s trobojnico prepasano narodno navdušenje. Včasih, pozneje že, so pisali o nekakšni revoluciji, ki da smo jo bili preživeli. Vendar temu, kar se je bilo takrat zgodilo, ne moremo dati ime revolucija. Naše osvobojenje je bilo vse prej uradno dovoljen prehod v drug državni sistem, uradno dovoljena potrditev nekdanjih dokaj romantičnih sanj, ne da bi bila dozorela perspektiva za bodoče državno in narodno življenje. Ko se je pa sivega jesenskega večera prvo narodno predstavništvo pokazalo na balkonu današnje univerze, se je misleč človek dobro zavedel, da se življenje o svoji vsebini ni bistveno izpremenilo. Čutil je, da smo doživeli vojno s podaniško, najemniško dušo in da ni osrčja te naše zemlje razsvetlil plamen zavestne volje, zavestnega namena, zavestnega dejanja.

Kako vse drugače je bilo šele pred tremi leti! V času tega svetovnega spopada je prst zgodovine legal sleehrnemu na srce in treba se je bilo odločiti na to ali ono stran. V vsaki družini, v vsaki hiši je čula med ljudmi neka kolektivna zavest, ki je vztrajno in neizprosno izpraševala, ki ni dala nikomur miru, vse dotlej, dokler ni razjasnil v sebi za ta čas bistvenih vprašanj. Bila so temna, črna leta, ko je smrt postala vsakdanji gost in so bile ure našega življenja pokapane s solzami in krvjo. Toda so to hkrati leta, ko so pod mračnimi oboki groze goreli ognji očiščevanja, ko je zlokobni obraz tovarišice smrti tam zunaj po gozdovih, po ječah in koncentracijskih taboriščih obledel pred veličino zavestne žrtve. Zaradi tega tudi ni bil dan osvobojenja dan, dejali bi, malomeščanskega razburjenja in veselja, ker so pač minile hude stvari, pač pa je bil dan, ko so se jugoslovanski narodi zavedeli, da se je vse njih življenje napolnilo z novo, žlahtno vsebino.

In za to vsebino gre. Naj bi tudi nam izseljencem ostala, nam in tistim, ki pridejo za nami, zmeraj jasna in čista pred očmi, naj bi nas vodila in naj bi nam bila opora v preizkušnjah in vodnica v prihodnje dni.

Kdor je v domovini po osvoboditvi v tistih dneh prisluskoval govorici oči in smehljajev povsod tam, kjer je prebival naš človek, naš po jeziku in borbi, mu je bilo, kakor da poslušajo eno samo pesem o prečudnih stvareh, ki so se pravkar zgodile: da si bodo ljudje, ki se toliko let niso videli, zopet segli

v roke; da se bodo srečali tisti, za katere niso več vedeli, ali še žive ali ne; da se bodo znova utrdile vezi med blizu si stoječimi bitji; da bo konec ječ in koncentracijskih taborišč, da bo izginil tujec izpred domačega praga z vsem svojim nasiljem in ravnanjem krvoločnega despota; da se bo noga, ki je štiri leta romala po gozdovih, odpočila pri domačem ognjišču; da bodo oči zopet gledale znane gore in polja; da bo utihnil krik preplašenih otrok; da bo v tišino sveta zopet segla roka ustvarjanja in na to že komaj čakajo plugi in motike, kladiva in stroji, knjige in učilnice. Vse to je bila ena sama preproste in poštene sreče, pesem ljubečega človeškega srca, ki je kakor neizrekljivo topla zarja pozlatila prvi dan miru in svobode.

Toda na pomirjajoči se gladini življenja je gorel še drug svet. Množice so vriskale in prepevale ob urah osvobojenja. Globoko je segla radost zmage. Zajela je široko skupnost in je bila zaradi tega v pravem pomenu besede resnično narodna. Kajti v štirih letih borbe je toliko in toliko število prebivalcev zaživelo v enotnem čustvovanju in enotni zavesti ter se iz črede posameznikov izpremenilo v narodno občestvo. Tega čudeža ni mogel storiti po imenu slovenski domobranec ali četnik, ker je pač raste v senci okupatorjevega nasilja, ker je živel od njegove milosti in služil njegovi koristi. Samo svobodni uporni partizan je mogel dvigniti zastavo boja za narodno svobodo s tako čistimi, od nobenega kompromisa omadeževanimi rokami, da je ta borba postala zares splošno narodna in da je bila dobljena zmaga prav tako globoko vsenarodno doživljena. Pred tremi leti na ta dan ni bilo v množicah nobenih ponižajočih občutkov, da so kar koli dobili "pod roko", da jim je kar koli da! neki nepošteni ali zvitorepski račun. Pravilne slovenske meje so jugosl. narodi — ne na karti — pač pa v obliče zemlje zarisali z lastno krvjo in jih zakoličili s kostmi svojih žrtev. Z dnem zmage je bila tudi oprana z imena jugoslovanskih narodov sramota špekulantov in izdajalcev, ki so poskušali onečaščati slovensko zemljo; njih dejanja so bila za vse čase zaznamovana kot zločin, ki ga sovražita srce in misel. Naš narod se je sprostil tudi na znotraj, osvobojen mračne dediščine minulih stoletij. Borba za življenje in smrt je pometla z občutki manjvrednosti — narod je na dan zmage prvokrat stal v vrsti drugih narodov kot enak med enakimi. In to je bila velika stvar.

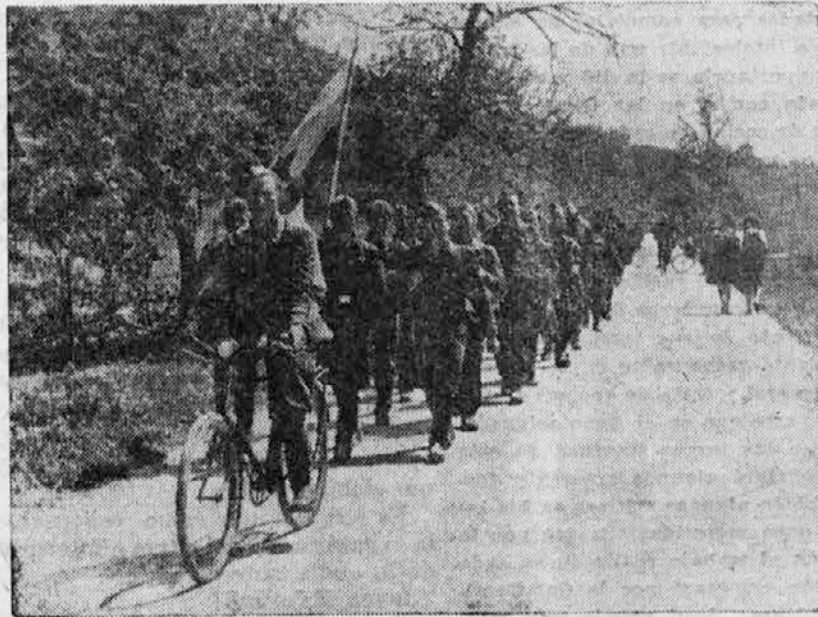
In še več. Ko je pričel oboroženi upor, niso roke posegle po puškah zaradi tega, da pribore narodu svobodo in združijo vse, kar je slovenskega, v mejah takega državnega organizma, ki bi bil urejen po načinu iz nekdanjih let in ki bi ga vodil duh nekdanjih let. Tak upor bi bil naroden samo po starih pojmi. Bil bi gosposki, če bi bil sploh mogoč. Upor pa je bil vseljidski, ker je v množicah živila zelo živa, konkretna predstava o tem, kaj naj pomeni narodna svoboda. Ljudske množice so mlade in zdrave. Zato so bile sposobne tiste velike vere, ki se zdi starcem smešna, ki pa edina daje tudi slabotnemu moč, da ravna s svojo usodo. To je vera v občečloveške vrednote, red neizprosna ljudska obsodba. Delavec in kmet sta šla v borbo zato, da bi vera v tajne sile preproste ljudske pravičnosti. Zaradi te vere je zadela stari se nihče nikoli več ne okoriščal z njunim delom. Pred očmi jima je sijala svetla podoba bodočih dni, ko človeško sožitje ne bo več temeljilo na računu sebičnosti. Ko bo korist skupnosti osnovna mera za razmerja med ljudmi in etično načelo nove družbe. To je jugoslovanske narode povzdignilo višje kot pa bi bili samo kot borci za narodno svobodo. Prav to jih je potisnilo v vrste naprednih narodov, postali so oblikovalci človeških zadev na zemlji. In ljudje so na dan zmage globoko dojel ravno to, da je dokončno propadel stari red in da se je na očiščeni slovenski zemlji pričela graditi davno zaželena, davno sanjana sreča delovnega človeka. Pred njimi so se odprla svobodna obzorja svobodnih ljudi in njihove oči so zagorele v ustvarjalni strasti.

Taka je bila bistvena vsebina, ki je z dnem zmage napolnila življenje, in to je bil tudi zmagoslaven duh radosti. Spričo tega ni mogoče drugega, kakor ponoviti še enkrat, da bi tudi nam ta vsebina bila v oporo v vseh preizkušnjah, da bi nam bila vodnica v prihodnjih dneh, ko se povrnemo v domovino.

Isto kar Slovenci, so doživljali pred tremi leti tudi vsi jugoslovanski narodi. Po svojem bistvu isto vsebino tega dne. Z njimi so se bili srečali v začetku borbe, z njimi so družno prelivali kri, z njimi so ljubili iste vzore, z njimi kovali za vse isto bodočnost. Dan zmage pa so pozdravili v bratstvu, kakršnega doslej še ni zabeležila naša zgodovina. Zato je prav, da se na obletnico tega velikega dne zavemo tudi tega; začela se je ustvarjati nova zgodovina jugoslovanskih narodov, ko bodo enakopravnost in pa skupni ideali omogočili slavo in razcvit nove Jugoslavije.

Narodne noše z darili, namenjenimi Jugoslovanski armadi, na dan 9. maja pri zborovanju na Kongresnem trgu.

Naša vojska v maju 1945 leta koraka proti Celovcu pri osvoboditvi slovenske Koroške

SMRT FAŠIZMU

DE POSITIVO VALOR SON LAS RESOLUCIONES ADOPTADAS POR LA ASAMBLEA GENERAL REALIZADA

EL DIA 16

Como se había anunciado, el 16 del etc. mes se realizó en nuestra sede social en Simbrón 5148 de esta capital, la Asamblea General Extraordinaria convocada por la Comisión Juvenil Central del Slovenski Ljudski Dom, para considerar la marcha de la actividad juvenil y tratar de subsanar en lo posible los errores producidos, como así también llenar las vacantes producidas por la renuncia de varios compañeros, como así también la del Secretario Gral., compañero Rafael Cebon, que pronto se ausentará para Yugoslavia conjuntamente con sus padres.

Por considerar de valor real el informe presentado en nombre de nuestra Comisión Juvenil Central por el compañero Rodolfo Marmolja, secretario de organización, a continuación lo publicamos íntegramente:
Compañeros:

La Central Juvenil de "Slovenski Ljudski Dom", llamó a esta Asamblea General Extraordinaria para llenar el claro que deja nuestro compañero Secretario Gral., Rafael Cebon, con motivo de su partida a la Madre Patria, y pasar revista al trabajo realizado desde la primer Asamblea General de la Juventud Eslovena para poder de una vez por todas encausar nuestras tareas en todos los sentidos, ya sea culturales, sociales o deportivas.

Como Secretario de Organización informaré primeramente lo que más directamente me atañe o sea: sobre la marcha de las filiales. A este respecto puedo informar que ya está organizada la Juventud en cada una de las filiales de "Slovenski Ljudski Dom" que son Paternal, Saavedra, Villa Escasso y San Martín, cabe destacar que es esta la primera vez que la Juventud Eslovena tiene una comisión Juvenil en San Martín.

El trabajo principal o sea la organización de las Sub-Comisiones en las filiales ya está realizado, ahora nos resta cooperar en la elaboración del plan de trabajo en cada una de ellas y luego en la vigilancia de su aplicación, claro que tenemos que tener en cuenta que los jóvenes de las filiales deben cooperar e impulsar más directamente el trabajo de los mayores, especialmente en lo que se refiere a la adquisición de terrenos para construir sedes propias donde desarrollar cómodamente sus actividades para completar su educación física e intelectual; una de las tareas que más importancia se le dió y se la tomó con más cariño en las filiales es la inscripción de socios, en cada sector en que esta tarea se encaró está rindiendo sus primeros frutos.

Como trabajo ejemplar corresponde señalar el que realizan los jóvenes de Paternal, cabe destacar el cariño y la voluntad que ponen los compañeros de esa filial en el cumplimiento de sus tareas, allí cada joven se siente responsable de la marcha del Plan General y trata de cooperar cumpliendo la parte que en el tiene asignada.

Pasando a las tareas internas de esta comisión señalaré algunos errores y formularé también algunas críticas en los lugares que sean merecidas. Pasaré por lo tanto revista al trabajo realizado en cada Sub-Comisión empezaré por la Sub-Comisión de Cultura: Aquí existía una Sub-Comisión cuyo responsable era el compa-

ñero Alejandro Gjurkovič y estaba integrada por las compañeras Adriana Barreto, Tita Giacomelli, Vicenta Stolfa y el compañero Luis Pechenco, esta comisión no realizó tarea alguna ya que su responsable hace meses que no pasa por el club, el único trabajo realizado es la organización del curso de nuestro idioma materno, tarea en la que participó parte de esta comisión y que fué dirigida por nuestro compañero Ricardo Bevič quien a continuación informará sobre la marcha de esta tarea.

Expresó el compañero Bevič:

Desde la última Asamblea General Extraordinaria en el cual fué nombrada íntegramente mi sub-comisión del Curso; la labor que ésta cumplió se puede enunciar en dos fases: 1° la inscripción y 2° la organización en sí. En la primera fase se

destaca la labor desarrollada por las brigadas constituidas por los compañeros Marmolja, Cebon, Kralj, Stolfa, Piculin, Valentincic y Kodolja, gracias a los cuales y a las visitas realizadas se debe el éxito logrado. Se han inscripto 70 jóvenes. Para ellos el más sincero agradecimiento de toda la colonia Eslovena.

Luego la inscripción, quedó a cargo de los miembros de la comisión del curso la realización del mismo, y al poco tiempo el número de inscriptos alcanzó a 100.

En cuanto a la organización en sí, esta sub-comisión está cumpliendo satisfactoriamente su misión, ya que las clases han comenzado con éxito.

Además pondremos en marcha un curso especial para niños, lo cual se hará a partir del mes venidero.

Continuó el compañero Marmolja:

¡Ya tenemos un curso de Idioma Esloveno!

Al iniciarse las clases del Curso de Idioma Esloveno

Luego de un período en el que la Colonia Eslovena se encontraba alocada al estudio de un serio problema, cual era el de que los jóvenes no hablaron el idioma materno, ha llegado como solución al mismo la Organización de un Curso de Idioma Esloveno.

Sentíase la imperiosa necesidad de que los niños y los jóvenes, orgullosos de su tradición, aprendan a hablar, leer y escribir, este idioma esloveno tan completo y que mantuvo unidos a los eslovenos a través de los tiempos.

Muchas circunstancias especiales han justificado en parte hasta el presente el hecho de que los jóvenes eslovenos, aunque pareciera paradójico, no hablan esloveno.

Mas esas circunstancias han desaparecido hoy ya tenemos en nuestro poder todo el material necesario para aprender: un gran maestro, dispuesto a trabajar con entusiasmo en su misión y libros, en cuyas páginas encontraremos el material complementario.

Ante este hecho no se explica lo que en los dos clases realizadas del Curso se ha evidenciado: este material no es bien aprovechado ya que concurren a las clases el 50% de los inscriptos y además algun de los concurrentes no lo hacen con el entusiasmo y seriedad con que debían asistir.

Es por ello, que como responsable de la organización del curso e interpretando lo que acontece te digo:

“Joven Esloveno!

Aprovecha esta oportunidad que te brinda el Curso de Idioma Esloveno

concurriendo a sus clases con entusiasmo, con ansias de aprender, de aprender a hablar el idioma de tus padres, a escribir correctamente a tus hermanos de Yugoslavia y a leer en libros que ellos nos envíen como medio de acercamiento espiritual y sentirás la íntima alegría de ser esloveno verdadero.”

Para esos 50 jóvenes que no han concurrido, para todo aquel que aún no se halla inscripto, para el que concurre al curso sin ansia de aprender, para ellos es el llamado a la reflexión que antecede y en general para todos los jóvenes que no han comprendido la importancia que tiene este curso y la concurrencia al mismo.

Este llamado parecerá tal vez apresurado, solamente se han dictado dos clases, mas no lo es ya que tiene una finalidad que es una de las que ha inspirado la creación del curso: tratar de que al mismo concurren todos los jóvenes sin excepción desde las primeras clases.

De ahí el encabezamiento de este artículo el que sintetiza todo lo expuesto y esperamos se haga alegre exclamación en todos los labios: Ya tenemos un curso de Idioma Esloveno!!... a él concurrirnos para aprender el idioma esloveno y a sentirnos eslovenos. ¡Ese es nuestro deber!

Ricardo E. Bevič
Secretario del Curso

SVOBODA NARODOM

Corresponde además de estos, haber organizado en Cultura por lo menos una conferencia por mes, estudiando la organización de un coro juvenil, etc. Al alcance de esta sub-comisión hay un sinnúmero de tareas que en el futuro habrá que impulsar y no fueron tomadas en cuenta por falta de responsable.

A continuación le corresponde informar a nuestro compañero Bruno Komavil sobre su labor al frente de la Sub-comisión de Prensa y Propaganda.

El compañero responsable de prensa y propaganda expresó que desde que él había tomado a su cargo "Mladinski Glas", éste había salido continuamente, insertándose en él todo el material que había llegado a su alcance.

En cuanto a los corresponsales que debían haber mandado el material de cada filial, hizo notar que hasta el momento sólo había cumplido con éxito la filial Paternal. En cuanto a los periódicos murales hizo notar que se habían inaugurado recientemente en la filial Villa Scasso y Paternal.

Continuó el compañero Marmolja:

A continuación juzgaremos el trabajo de una sub-comisión que tendría que mover la mayor cantidad de jóvenes alrededor de sus tareas, me refiero a la Comisión de Deportes. Esta comisión tiene como responsable al compañero José Strask y está integrada por los compañeros Luis Piculin, Eduardo Mozetic, Carlos Jancic, Dora Kariz, Carlos Lojk y Mario Bjeker. Esta sub-comisión intentó la realización de varias tareas en varias oportunidades sin llevarlas a feliz término por no coincidir sus integrantes, y haber además trabajo personal entre ellos.

Por cuenta de esta comisión corren la práctica de basket-ball, foot-ball, tennis, ping-pong y educación física. Podemos decir que esta importante comisión prácticamente no cumplió ni la milésima parte de lo que de ella esperábamos, no quieramos con esto desmerecer el esfuerzo de algunos compañeros que se esforzaron por encarrilar sus tareas.

Otra comisión que no cumplió con sus funciones es la de fiestas. Esta comisión fué declarada cesante por la Comisión Juvenil Central y quedó como encargado de reorganizarla el compañero Eduardo Mozetic, quien a continuación les informará.

El compañero Mozetic dijo que estaba muy disconforme con la actitud completamente negativa asumida por las compañeras, al no colaborar en las fiestas organizadas por los mayores, y asimismo les hizo notar que en el té del día 25 del etc. las que tenían que haber trabajado eran las jóvenes y no sus respectivas mamás, como se hizo evidente.

Seguidamente informaron los compañeros de correspondencia, Oscar Synek, de actas comp. Sonia Kralj, y el compañero V. Kosuta quien puso de manifiesto la desahogada situación económica del mes de abril pndo.

Siguió Marmolja diciendo:

Ante lo espuesto pueden conocer exactamente nuestra situación actual, en base a la auto-crítica realizada, la C. C. Juvenil de S. L. Dom propone a esta asamblea el siguiente plan de trabajo:

Creemos que la Sub-Comisión de Cultura debe marchar con un plan mínimo de los siguientes puntos:

1° Asegurar la marcha del curso.
2° Organizar una Conferencia de carácter cultural sobre hechos históricos de trascendencia por lo menos una vez al mes.

Atención jóvenes!

El Curso de Idioma Esloveno para mayores de 13 años se realizará en adelante los días jueves a las 20 hs. en punto en Simbrón 5148. Los que hasta el presente no podían concurrir, ahora podrán hacerlo!

A no faltar!

3° Organizar quincenalmente charlas culturales en esloveno que sirvan como complementarias del curso.

4° Organizar un coro juvenil central con clases complementarias de Música elemental.

5° Orientar a la compañera bibliotecaria para que ponga en funcionamiento a la Biblioteca.

En Deportes proponemos la siguiente labor:

1° Para que la práctica de Baskett Ball se lleve adelante con seriedad es necesaria la designación de un instructor.

2° Designar un instructor para la enseñanza de gimnasia a las compañeras.

3° Impulsar la práctica de Ping Pong y Tennis entre los asociados.

4° Confeccionar un reglamento interno para la práctica de Deportes.

Para Fiestas proponemos lo siguiente:

1° Por cuenta de esta Sub-Comisión correrá organizar el conjunto de arte dramática.

2° Preparar los pormenores para la conferencia mensual y lunch; estas dos cosas en estrecho contacto con la Sub-Comisión de Cultura.

En cuanto a Prensa y Propaganda:

1° Esta Sub-Comisión debe tomar contacto con la red de corresponsales que hay en las filiales y tener siempre pronta para su publicación la nota con la idea exacta sobre la situación real reinante en las mismas.

2° Preparar periódicamente material para el periódico mural y "Mladinski Glas".

Además esta Comisión cree necesaria una Brigada de Trabajo Voluntario la que tendrá como tarea el arreglo de nuestra secretaría; el arreglo de la entrada a nuestra sede, la colocación de un friso mural que sea a la vez adorno y sirva a la Sub-Comisión de Prensa y Propaganda para colocar todos los materiales que no tengan cabida en el periódico mural.

También y en vista de que entre las filiales se toma muy en serio la inscripción de nuevos asociados, proponemos que se haga una campaña general en tal sentido, y se lleve estricto control de la misma, que los secretarios de Organización de cada lugar se pongan al frente de esta campaña y que la misma este controlada por el secretario de Organización de la Comisión Central.

Creemos que este debe ser el plan mínimo de tareas para las Sub-Comisiones. Hemos confeccionado un plan pequeño precisamente para que pueda ser llevado a la práctica en la brevedad posible.

Nosotros tenemos fé en los compañeros que esta asamblea elija para llevar este plan a la práctica sin embargo visto y considerado que: las Sub-Comisiones de De-

portes y Cultura, no han cumplido hasta hoy desde el 10 de enero con sus tareas ni hecho vida orgánica, proponemos igual que en la Sub-Comisión de Fiestas declarar cesantes estas comisiones y elegir hoy aquí a los compañeros que integren estas nuevas Sub-Comisiones.

Compañeros... Esta comisión Central os invita a todos para que aporten en la realización de este plan de trabajo tomando parte activa en nuestra tareas asociando a los jóvenes eslovenos o hijos de eslovenos que conozcáis y que hasta ahora no son socios de nuestra sociedad, concurrendo además regularmente a clase los que estén inscriptos en el curso de Idioma esloveno.

Compañeros que el lema de hoy en adelante sea la realización de este plan de trabajo y la pregunta de todos los días: ¿Qué haremos hoy por nuestro plan?

Adelante compañeros! a estudiar y a trabajar para ser dignos hermanos de aquellos que están construyendo una Patria Grande próspera y feliz en el suelo regado por la sangre de nuestros hermanos que cayeron en feroz lucha contra las bestiales intervenciones foráneas.

Informe presentado por el Secretario de Organización en la Asamblea del día 16 de Mayo de 1948.

SALUDO DEL COMPAÑERO OEBRÓN A LA ASAMBLEA DEL 16. COMPASEROS!

Con la emoción de la despedida que en las horas que se acercan tendré que darle a Buenos Aires, vengo a esta asamblea de la Juventud Eslovena a despedirme de Uds., en este momento solamente se me ocurre agradecerles la colaboración que Uds. me han prestado y me han querido prestar. Si en algún momento mi trabajo no rindió lo que yo hubiera querido y lo que Uds. hubieran esperado, puedo decirles que eso sucedió por causas ajenas a mi voluntad.

Solo me resta decirles en el futuro a los compañeros que quedan al frente de esta Central Juvenil, el mayor de los éxitos en el cumplimiento de sus tareas seguro de que ello será beneficioso para nuestra colonia, yo por mi parte les prometo en Nuestra Patria dar todas mis fuerzas y ser en todo lo posible útil en el desarrollo de ese monumental Plan Quinquenal que colocará a Yugoslavia de Tito con un potencial social y económico capaz de compararla con cualquier gran potencia.

HASTA SIEMPRE COMPASEROS!

ACTIVIDADES EN LA FILIAL PATERNAL

El sábado 15 de mayo ppdo. quedó inaugurado en nuestra Filial el Periódico Mural.

Hubiéramos querido realizar un pequeño acto de inauguración para celebrar este nuevo paso de la juventud, pero a último momento circunstancias especiales nos obligaron a prescindir de él.

Creo que es obvio señalar la importancia del paso dado. Todos conocemos la imperiosa necesidad de poseer una fuente de información, donde figuren además las expresiones intelectuales de cada joven.

Nuestro periódico es pequeño, sencillo, juvenil. En su primera aparición figuran notas de diversa índole. La página de "Mladinski Glas", las palabras del Secretario General y del Secretario de Cultura, en ocasión de la inauguración del periódico, breve comentario acerca de la importancia del canto esloveno y su difusión, nociones sobre moral deportiva, la nota humorística y otras.

Poseemos el periódico, y ello es posible gracias a la colaboración que todos han sabido prestar.

Ahora es necesario continuar, y que los jóvenes hagan llegar sus adhesiones para que el periódico sea el fiel vocero de la juventud, en pleno de la Filial Paternal.

Todos pueden y deben contribuir a su desarrollo. No creo necesario agregar nada más, sólo espero que cada joven comprenda y reconozca que ése es su deber!

El esfuerzo mancomunado hará que nuestro "Periódico Mural" progrese.

Secretaría de Prensa y Propaganda.
H. B.

CARTA DE YUGOSLAVIA

De nuestra compañera Agata Gregorič, que recientemente ha partido con el primer embarque, hemos recibido la siguiente carta dirigida al compañero Rodolfo Marmolja:

Vogersko, 29 de abril de 1948.

Estimado compañero Rodolfo!

Te escribo desde el pueblo en el que nos hemos establecido temporariamente. Te aseguro que muchas veces me propuse escribirte desde alta mar y siempre tropecé con inconvenientes, por eso recién ahora, después de tanto peregrinar te escribo de verdad.

Quiero hacerte saber que a bordo de nuestra Partizanka no nadábamos en el tiempo, por el contrario, siempre estábamos ocupados. Nos organizamos constituyendo una comisión que dirigía a los jóvenes en todas las actividades pertinentes. Habíamos forjado un plan que desgraciadamente no cumplimos al pie de la letra, por el mal que padecen todavía todos nuestros jóvenes: la falta de disciplina y responsabilidad. Con todo, y ayudados por la juventud de a bordo y siguiendo su ejemplo, salimos bien. El plan de que te hablé era el siguiente: Nos propusimos ser útiles, y de ahí que surgiera un horario: 6 hs. gimnasia, 6 1/2 baño, 7 1/2 desayuno, de 9 a 11 1/2 trabajábamos limpiando y arreglando; las chicas se ocupaban en los vidrios y bronces y los varones en la cubierta. A las 12 hs. almuerzo, 14 hs. coro, 16 hs. clase de capacitación política a cargo de compañeros de a bordo, a las 18 hs. cena y después nos dedicábamos a las tareas de organización y a divertirnos hasta las 23, hora en que nos íbamos a dormir. Teníamos un curso de idioma croata que es el que se habla de las 9 a las 10 de la mañana (asistía el que tenía interés). También practicábamos ping-pong, ajedrez, damas, etc., se prohibió el juego de cartas por ser "juego de bolche".

La comida que nos servían en Partizanka era óptima en todo sentido. Los camareros y oficiales tanto como los marineros y cadetes eran para nosotros como hermanos, conversaban y bromeaban con

Zobozdravnika
Dra. Samoilovič
Dr. Feliks Falicov
Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

Las vacantes producidas en la Comisión Juvenil Central, han sido llenadas en la Asamblea General Extraordinaria del día 16 pdo. en la forma que sigue:

Secretario General: Rodolfo Marmolja;

Secretario de Organización: Luis Pičulin;

Secretario de Deportes: Eduardo Mozetič;

Secretario de Fiestas: Ludovico Cotič;

Secretario de Cultura: Ricardo Bevič.

Además se aprobó un interesante Plan de Trabajo sobre el que daremos detalles en nuestro próximo número.

nosotros como si fuésemos viejos amigos. Lo notable y magnífico de ese clima de compañerismo sincero, de disposición incondicional con que se te halaga. Te aseguro, nunca en mi vida pasé momentos tan felices como a bordo del Partizanka rodeada de tanto afecto y simpatía. Todavía pienso si todo sólo ha sido un sueño. Allí podías sentir el ansia de aprender, de perfeccionarte, porque sabías que era para algo, para una obra, todo te guía para un fin generoso y altruista, no el fin mezquino, el interés de dominio, donde vivía y practicaba yo por rutina una obligación.

No necesito contarte la emoción de nuestros hermanos que nos esperaban en Montevideo.

El día 21 de abril quedó constituida la brigada de trabajo voluntario de la que también formó parte. Como comprenderás es otro motivo de júbilo para mí y un triunfo inicial para nuestros jóvenes.

Según me dijiste también trabajarás en brigada. Cuando llegué Partizanka con su segunda carga de jóvenes dispuestos al "laburo" trataremos de esperarlos en Split, Rijeka, aunque no sé como nos arreglaremos puesto que para el 10 de mayo debemos iniciar nuestras actividades en la brigada y tendremos para dos meses término medio.

Nuestra brigada cuenta con 44 jóvenes. Más adelante te informaré en detalle. Pienso que habra fotos en los periódicos puesto que filmaron y fotografiaron las actividades de a bordo.

Durante el viaje no me enfermé para nada, pero tres cuartas partes de los viajeros se entregaron a "reposo forzado".

Creo que es bastante lata por ahora y con todo esto sólo me resta saludarte hasta la próxima; con el sincero afecto de tu compañera.

Agata.

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel
★
TRELLES 1402 U. T. 59-4104

Dirección - Proyección - Construcción

Roberto F. Levpuscek
Luis Stok

TECNICOS CONSTRUCTORES

CALCULOS DE ESTRUCTURAS

METALICAS Y HORMIGON

ARMADO EN GENERAL

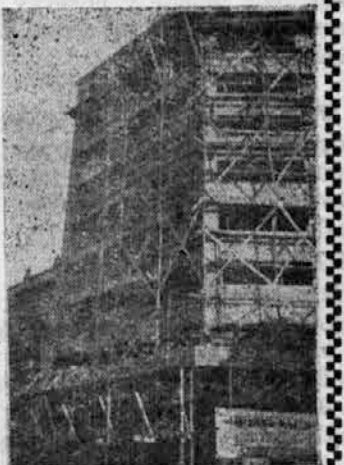
PLANOS — TRAMITES — FIRMA

ESCRITORIO:

T. A. 50 - 8037

CALDERON 3062

Buenos Aires

ZELEZOBETONSKO PODJETJE

FRANC URŠIČ

Mercedes 1764 T. A. 69 - 1567

Buenos Aires

V domovino se vrača druga skupina jugoslovanskih izseljencev

Še par dni in spet bo "PARTIZANKA" zasidrala v buenosaireškem pristanišču. Dan prihoda je določen v sredo 26. t. m.

Poslovimo že drugo skupino jugoslovanskih rojakov, med katerimi se nahaja tudi lepo število Slovencev. Izpolnila se jim je želja, dospel je težko pričakovani dan slovesa in vračajo se v našo svobodno domovino. Ne ozirajo se na govornice sovražnikov FLRJ, kateri hočejo na vsak način preprečiti vrnitev naših izseljencev. Vsa lažipropaaganda ubežnikov ne zadobi odmeva, ker vsi naši povratniki so dobro in resnično obveščeni o današnjem stanju v naši domovini. Izjave vseh so enake: "Ne pričakujemo pristopiti tam k polni in izobilni mizi, hočemo pa pripomoči našim bratom in skupno povzdigniti našo novo Jugoslavijo in tako pripraviti našemu narodu boljše in srečno bodočnost."

Tovariši povratniki! Pogrešali vas bodemo in posebno to v naših organizacijah. Vsi, ki ste zvesto več let delali na našem kulturnem polju, tov. Rudi Guštin, eden najboljših dramskih diletantov in režiser, tov. Kurinčič, družina Čebtron in drugi zvesti člani in prijatelji naših društev boste brezdvomno nadaljevali začrtano delo v domovini v vrstah naših osvoboditeljev. Vemo, da se težko ločite od nas, ker v tujini zapuščate še nekaj lastnega, namreč naš Slovenski Ljudski Dom, za katerega ste toliko let neumorno delali. Vaša mesta bodo gotovo nadomestili drugi zavedni rojaki, a pogrešali vas bomo vseeno. Poslavljam pa se od Vas in vam ob tem slovesu kliče: "Nasvidenje v kratkem!"

SLOVENSKI LJUDSKI DOM je minulo nedeljo, t. j. 23. t. m. pripravil poslovilni večer v svojih prostorih v Simbronu. Ženski odsek je v ta namen pripravil "lunch" in prav veliko število naših članov in prijateljev se je tega poslovilnega večera udeležilo.

V imenu S. L. D. je poslovil naše povratnike in govoril tov. predsednik Semolič in pozneje tudi tov. podpredsednik Pečenko. V imenu ženskega odseka je poslovila tov. Mirka Jekše. V imenu skupine povratnikov se je od

Potom "Slovenskega Glasa" se poslavlja in pišejo:

S "PARTIZANKO" V DOMOVINO

Ko sem prvi krat čital v Slovenskem Glasu o naši "Partizanki", se mi niti sanjalo ni, da bom tako kmalu s tem parnikom potoval. Čas je gospodar in prišla je ura ko zapuščam tujino, sorodnike, prijatelje in kar mi je najbolj težko, naš Slovenski Ljudski Dom. Ob tem trenutku se mi zdi, da zapuščam

Po dvajsetih letih

Po dvajsetih letih bivanja v Argentini, kamor nas je večina zaneslo fašistično črno neurje, se vračamo v našo ljubljeno in osvobojeno domovino. Niti sanjalo se ni nikomur, ko smo se poslavljalji od doma, da bomo toliko časa ostali v tujini; par let, k večjemu pet, so bili načrti nas vseh. Med tem časom, smo mislili, bo fašizem propadel in bomo zaslužili toliko, da poplačamo dolgove in rešimo naše domove.

Dvajset let je minulo od takrat in to je polovico delavnega življenja človeka. Zato marsikdo začudeno vpraša: Zakaj se vračate sedaj, ki ste najboljša leta zapravili v tujini in si z velikimi žrtvami več ali manj prihranili ter vam je dobro!? Drugi zopet: Srečni vi, ki se lahko vrnete.

Ako bi človek živel samo radi želodca, bi dal prav prvim, a človek ima tudi srce in ljubezen do svoje matere, svoje domovine, svojega rojstnega kraja in svobode, tiste velike svobode, ki smo si jo iz roda v rod želeli, ki smo jo v naših pesmih peli in ki jo je končno naš narod z velikimi žrtvami dosegel. S temi čustvi v srečo nismo in nismo mogli biti nikoli zadovoljni v tujini. Zato je težko dobiti rojaka, ki bi si po dvajsetih letih bivanja v tujini ne želel vrnitve v domovino.

Ni moj namen na tem mestu opisovati dvajsetletno izseljensko življenje, saj ga je vsak izmed nas po svoje izkusil in ve kaj vsega je moral prestati, predvsem prva leta so bila trda in grenka. Le redki so, ki morejo reči: Smo napravili "ameriko".

Vsekakor smo in moramo biti vedno hvaležni Argentini, kjer smo našli zavetja in kruha pri pobegu izpod črne nevihte. Grenko pa nam je v srečo ob misli, da kjer smo delali marljivo dvajset let, pustili naše najboljše moči, so danes bolj spoštovani in imajo več zaslonbe in pravice oni, ki so pomagali zavestno ali nezavestno onim radi katerih smo morali mi bežati v tujino.

Oni dan se poslušal pogovor dveh rojakov od katerih eden se vrne v domovino. "Tako, da se misliš vrniti v domovino, Tone", pravi prvi. — "Le pojdi le, vedno si bil tistih idej, a če misliš, da te tam ne bodo izkoriščali, se motiš: Izkoriščala te bo država in tam ni svobode". Tone mu z nasmehom odgovori: "Dvajset let so me izkoriščali tu v svobodni deželi in sem prepričan, da me v Jugoslaviji ne bodo tako in če me bodo bom vsaj vedel za koga sem delal in se potil: zase, za našo lepšo bodočnost, ki jo moramo iz nič ustvariti. Jaz ne, je dejal moj oče, ko je sadil mlada hruškina drevesca, ti boš užival sad tega drevesa. Tu pa vsi morji žulji in zdravje, komu v prid je šlo vse? Tako je videl prijatelj", — je Tone v mislih v bodočnost zaključil: "Če mi ne bom nikoli nič vsadili ne bomo ne mi ne naši zanamci nikoli nič imeli. Tito in njegovi so nam ustvarili priliko in dali pogoje. Rad bom delal in tudi potrpeč, če bo treba, sedaj ko vem zakaj in za koga!"

Pravzaprav je namen tega članka posloviti se od vas dragi čitatelji in čitateljice Slovenskega Glasa širom Argentine in Urugvaja, ki čitate naš list. Ker sem v naselbini precej poznan, smatram to za mojo, tovariško dolžnost. Po

mojih skromnih močeh sem se trudil kolikor sem mogel in mi je izven moje ga vsakdanjega dela za kruh čas dopuščal. Bil sem ustanovitelj bivšega Prosvetnega društva št. II., predsednik S. Gregorčičevega odbora, predsednik Odbora za Jugoslovansko Primorje, podpredsednik Slovenskega Sveta, načelnik kulturnega odseka Slov. Ljudskega Doma itd. V notranjosti pa me poznate po mojih člankih, posebno ob času borbe za Slovensko Primorje, ko smo napeli vse moči, da so pri mirovni pogajanjih slišali tudi naš glas. Zato se srčno poslavljam od vas, dragi rojaki in rojakinje, potom našega skupnega glasila, ker mi je osebno nemogoče kakor bi rad. Ni mi lahka ločitev od vas, kajti tekom mojega izseljenskega

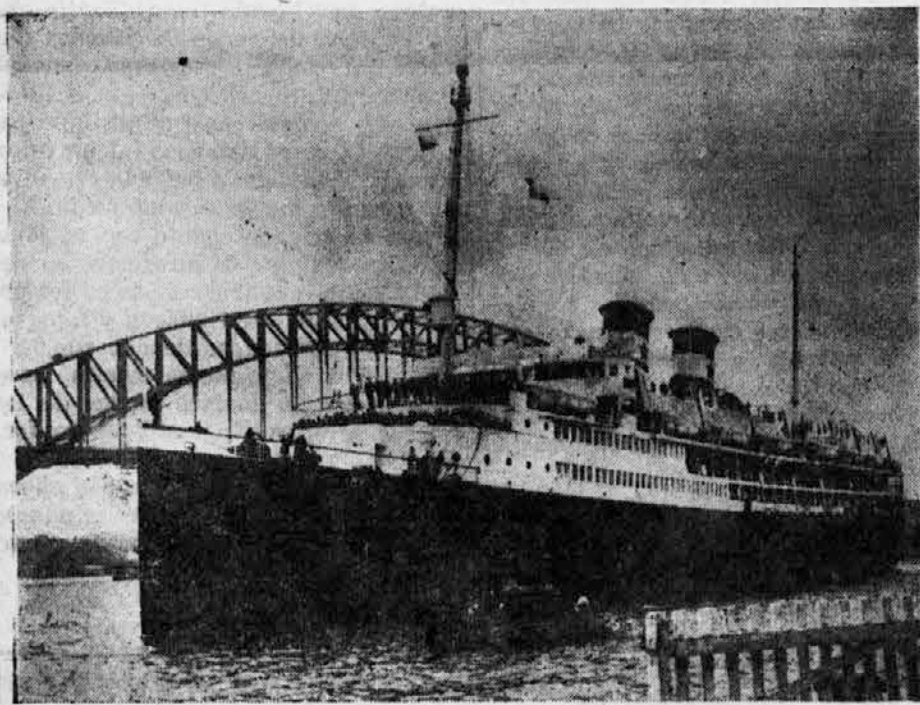

Franc Kurinčič

ga življenja med vami sem si dobil mnogo dobrih prijateljev s katerimi sem poleg grenkih tudi veselih ur preživel. Po drugi strani pa se vračam vesel in s zavestjo v srečo, da se vračam v svoj rojstni kraj, katerega sem pred dvajsetimi leti zapustil vsega zavitega v črno suženjstvo in sedaj vsega ožarjenega v zlati svobodi. Vračam se s zavestjo v srečo, da sem k tej naši veliki svobodi tudi jaz iz tujine kolikor sem le mogel pomagal in se boril, da je danes naš dom prost tujih in domačih izkoriščevalcev. Ni mi težka ločitev, ker se vračam k osivelim staršem, k bratom in sestram, starim prijateljem in znancom, ki me po tolikih letih vsi željno pričakujejo; ni težka ločitev ker se vračam v resnično svobodo, kjer ni več fašistične strahovlade, kot še vladala potuhnjeno ponekod. V tako svobodo bi se ne vrnil, grem raje proč.

Dragi čitatelji, ko boste te vrstice čitali bom najbrže že na naši "Partizanki" na visokem morju, kjer bo naša ladja plula proti domovini. Obljubljam pa vam, da se bom še kaj oglašil v Slovenskem Glasu in vam poslal novice iz domovine. Onim ki se nameravate vrniti, kličem: Na veselo svidenje, drugim pa ki ostanete želim vso srečo ter vam obenem toplo priporočam, da nikoli ne pozabite matere, ki vas je rodila. Posebno mladina naj se zaveda svoje slovenske krvi in naj zavestno in ponosno predstavlja narod svojih očetov. Zahajajte radi v naša društva, da hranite našo kulturo in običaje vam in drugim za vzgled. Ta žrtev je zelo majhna in velikega pomena obenem.

Tistim pa, ki ste pred kratkim prišli v

nas poslovil tov. Kurinčič, ki je imel tudi svoj govor. Nadalje so se s par besedami poslovili tudi tovariši Rudi Guštin in Albina, Rafael in Milka Čebtron in Rudolf Vratnik iz Córdoba. Vsi so imeli lepe besede v pozdrav in bili so burno aplavdirani od strani prisotnega občinstva.

V soboto 15. t. m. se je vršil lep poslovilni večer tudi v podružnici La Paternal, katerega se je udeležilo veliko število članov in prijateljev, da so se poslovili od onih, ki odhajajo v domovino.

S posebnim govorom so se od odhajajočih poslovili tov. Franc Kovač, ki je v svojem govoru povdarjal njih delo med nami ter veliko požrtvovalno delo za domovino. Govorili so nadalje še Čebokli in A. Škrbec. Od odhajajočih pa so govorili tov. Franc Kurinčič in Josip Pečenko.

mojo lastnino in res s težkim srcem se ločim od našega društva za katero sem ves čas mojega bivanja neumorno delal. Zapuščam naš dramatični odsek in kakor sem z dušo vedno igral za naše rojake v tujini, bom isto tako nadaljeval to v domovini. Naši nastopi kot so "Rokovnjači", "Vrništev", "Deseti brat", "Morje", "Vstajenje", mi bodo ostali v neizbrisnem spominu. Tudi težko se poslavljam od sedanjega pevskega zbora, pri katerem že par let sodelujem.

Tovarišem, ki še ostanejo v tujini priporočam, da zvesto in navdušeno nadaljujejo naše delo. Potomo našega Slovenskega Glasa pa pozdravljam vse znanke in tovariše ter jim kličem: Nasvidenje!

Rudi Guštin

Vesti iz Organizacij

Resolucije glavnega zborovanja Jugoslovanskih žen

Na zborovanju jugoslov. žen vseh društev in organizacij Buenos Airesa in okolice, katero se je vršilo 25. aprila, so bile sprejete naslednje resolucije:

1. Pospešiti delo s ciljem, da se poveča gibanje žen v naši naselbini.
 2. Takoj začeti z ustanavljanjem tečajev, kjer jih do sedaj še ni, za krojenje, šivanje in vezenje, dalje z tečaji strojepisja in o zgodovini narodov Jugoslavije.
 3. Poslati pozdravno pismo protifašistični fronti žen Jugoslavije.
 4. Pomagati v kampanji za zgradbo lastnega doma, v vsakem okraju kjer se dela na to.
 5. Pridobivati nove naročnike za "Jugoslovanski Iseljenski Vjesnik", "Slovenski Glas", "Federalno Macedonijo", "Unión Eslava".
 6. Odločno delati na to, da se med našo skupnostjo sproži močno gibanje za samopomoč, v katero morajo biti vključene tudi jugosl. žene, da se v slučaju potrebe morejo z njo okoristiti.
- V smislu teh resolucij mora biti usmerjeno delo žen v naših društvih in organizacijah.
- V prvi vrsti je delati na to, da se učlani čimveč žen v naša demokratična društva, da se na ta način more nuditi članicam ono strokovno znanje, katero je danes vsaki ženski potrebno.

Učne tečaje je potrebno čimprej otvoriti, a kar se bo v tečajih poučevalo, to naj bi odločile članice same. Pomniti je, da je šivanje, krojenje in pletenje zelo potrebno znati vsaki ženski, zato naj se v vseh ženskih sekcijah takoj započne s temi tečaji.

Dolžnost vsake naše žene je, da se seznanji tudi z zgodovino našega naroda in zato naj se povsod kjer je kaka sposobna oseba vrše sestanki, na katerih naj se o zgodovini govori. Če pa ni sposobnih ljudi, tedaj naj se posluže z čitanjem "Zgodovine narodov Jugoslavije" od A. Babića, ki izhaja v podlistku v "Jug. Izselj. Vjesniku".

Tečaji naj bi se vršili v društvenih prostorih, če tega ni, pa v hiši kake članice.

Kjer kako društvo ali organizacija namerava ali že gradi lasten dom, je dolžnost žen, da pri tem delu pomagajo po svojih močeh, da se dom čimprej zgradi, kjer bodo tudi one imele svoje prostore, katere bodo lahko uredile po svojem okusu.

Na vsak način pa spada tudi naše časopisje v delovanje naših žen zato je potrebno, da naše žene moralno in materialno pomagajo in širijo našo demokratično časopisje in pridobe čimveč naročnikov za ta naš tisk, potom katerega spoznamo tudi delo in napredek ter sledimo razvoju naše domovine F. L. R. Jugoslavije in njenih narodov.

POLNOMOČNI MINISTER IN VELE- POSŁANIK F. L. R. JUGOSLAVIJE GENERAL MAJOR FRANCE PIRC MED JUGOSLOVANSKO NASELBI- NO V MAR DEL PLATA

Podružnica Udruženja Svobodna Jugoslavija v Mar del Plata je 18. preteklega meseca organizirala shod, na katerega je bil povabljen polnomočni minister F. L. R. Jugoslavije v Buenos Airesu general major Francé Pirc, ter socialni ataše Dalibor Soldatić. Spremljali so ministra predstavniki tukajšnjih organizacij, in sicer: za Centralni Jug. Svet, Rude Mikulić; za U. S. J. Anton Paparela, Trifko Perišić in za Mladinsko Federacijo Jože Bergoč.

Po kratkih govorih spregovorjenih v pozdrav odličnemu gostu je tudi minister pozdravil prisotne in imel kratek govor, katerega so mu prisotni večkrat pretrgali z burnimi aplavzi.

Shod se je zaključil s plesno zabavo.

Po kratkih govorih spregovorjenih v pozdrav odličnemu gostu je tudi minister pozdravil prisotne in imel kratek govor, katerega so mu prisotni večkrat pretrgali z burnimi aplavzi.

Shod se je zaključil s plesno zabavo.

ZA SPOMENIK PADLIM PARTI- ZANOM V DUTOVLJAH

Izseljenci iz Dutovelj na Krasu so se spomnili svojih sovaščanov - padlih partizanov, ki so se v zadnji osvobodilni vojni žrtvovali in darovali življenje za svobodo domovine. Tem junakom se bo v Dutovljah postavil spomenik in za vpostavitve tega so Dutoveci v Buenos Airesu prispevali vsoto \$ 780.—

K omenjeni vsoti so prispevali sledeči:

Po \$ 70.— Mirko Taučar, po \$ 60.— Josip Lah, po \$ 50.— Leopold Živec, Henrik Taučar, Družina Raubar, Zorko Rebec, Vida Kjuder. Po \$ 30.— Liberat Taučar.

Po \$ 20.— Josip Budin, Ivan Filipčič, Edvard Lah, Zofija Brundula por. Živec, Štefanija Brundula por. Štrancar, Josip Gomizelj, Josib Žvab, Netka Taučar por. de García, Edvard Taučar, Josip Vrabeč, Viktor Filipčič, Alojzij Štok, Ferdinand Renčelj, Paulina Rončel por. Rijavec, Milan Lah št. 16, Ema Šuc.

Po \$ 15.— Zorka Lah, po \$ 10.— Josip Bizjak, Zoro Štok, in \$ 5.— Alojz Taučar. — Skupno \$ 780.—

Tem potom javljamo, da je omenjena vsota že poslana v Dutovlje in bomo tudi v bodoče objavili v Slovenskem Glasu tozadevno potrdilo o prejemu denarja.

M. Taučar, J. Budin, E. Lah, L. Živec in I. Filipčič.

Dr. SANTIAGO DOMINGO

ZARICH

K rukični zdravnik

Notranje bolezni za ženske in otroke

ROSARIO

Córdoba 6217 T. A. 94223

KROJAČNICA

CIRIL PODGORNİK

Tinogasta 5206

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belcruztegui 4488

U. T. 67-3821

MEHANIČNA DELAVNICA

JOSIP HLACA

Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-846

Simbolična oddaja knjig

V soboto 8. maja je Jug. Centralni Svet organiziral "lunch", kateremu je sledila simbolična oddaja knjig vsem jugoslovanskim organizacijam. Knjige so dar izseljencem, ki jih je naša domovina poslala potom ladje "Partizanka".

Ob tej priliki je prvi spregovoril predsednik Jug. Centralnega Sveta v Argentini Rudi Mikulić, ki je obrazložil pomen tega shoda in je nato g. Bojanić v zelo jedrnatem govoru povedal, kako koristna je človeku poučna knjiga, ki ni samo v razvedrilo, temveč tudi za širše spoznanje vseh panog življenja. Dejal je med drugim: "Nobena prejšnja vlada se ni toliko zmenila za izseljence, kakor Vlada nove Jugoslavije, ki nam kot skromno pomoč pošilja nekaj, kar je človeku najboljši prijatelj in to je knjiga."

G. Doli Soldatić, socialni ataše Poslaništva FLRJ v Buenos Airesu, je ta-

koj nato podal kratko kroniko o kulturnem stanju in napredku današnje Jugoslavije ter dodal, da se predvideva, da bo ob zaključku petletnega plana popolnoma odpravljena nepismenost. Slednjič je prečital imenik knjig, ki so namenjene našim organizacijam. Med temi je tudi Slovenski Ljudski Dom prejel 176 knjig.

Z darilom, katerega nam pošilja naša domovina, je naša knjižnica močno obogatela.

ZAHVALA

Odbor Slovenskega Ljudskega Doma se v imenu svojih članov iz srca zahvaljuje Vladi FLR Jugoslavije za podarjene knjige, s katerimi bodo naše knjižnice na novo obogatle.

t. č. tajnik: ALOJZ LUKEŽIČ t. č. predsednik: EMIL SEMOLIČ

TRADUCTOR PUBLICO

Esloveno, servio-croata, checoslovaco y demás idiomas europeos. Extracciones de partidas para jubilaciones ferroviarias y para el Instituto Previsión Social.

SAN LORENZO 937

ROSARIO (STA. FE)

Krojačnica Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLAK

TRELLES 2642

T. A. 60 - 1282

Argentino, želim, da bi čimprej spoznali zmoto, ki vas je pognala v svet. Prepričan sem, da se bo to zgodilo preje nego bo preteklo dvajset let, če boste morali prestatati vse kot smo morali mi. V najboljšem slučaju boste rekli: Povsod je lepo, najlepše doma. Povsod so ljudje dobri, a najboljši so bratje. Povsod je svoboda, če ne takšna pa drugačnja, če ne za vse pa samo za nekatero, a doma je najlepša in za vse poštene ljudi, drugačnih pa nam treba ni.

Buenos Aires, 25. maja 1948.

Franc Kurinčić

V slovo!

Pozdravljena Argentina, pozdravljeni naši sorodniki in vsi tovariši in tovarišice. Težka je naša ločitev, ker zapustiti Vas moramo, in ostanete še nadalje na tuji zemlji. Za nas je bilo življenje v tujini zelo težko in trpeče. Poskušali smo na vse strani, da bi si izboljšali življenjski položaj, toda vse zastoj — sreča nam ni bila mila. Vedno in povsod le težko delo, zraven še zaničevanje, in ko je človek poskusil kaj k boljšemu, je spet naletel na nove zapreke. Vedno smo morali dosti delati in zraven še potiskati "propino". Dan za dnem, leto za letom je bilo življenje enako. Za poštenega človeka to ni bilo.

Sreča naša so se vedno krčila in želela po naši domovini, vedno ono domotožje, čemu smo morali zapustiti naš zlati dom. Fašizem nas je pognal po svetu, sedaj je strt in domovina nas kliče in se ne sramuje ne starih ne bolehnih. Sreča nam je naklonjena, da bomo kmalu v naši domovini in spet uživali našo prekrasno naravo. Ne poslušamo lažipropagande sovražnikov Jugoslavije in se vračamo trdno prepričani v boljšo bodočnost. Ne pričakujemo napolnjenih miz, a boljših, kakor smo jih našli ob prihodu v tujino.

Odidemo, da se tam združimo z našimi brati, da bomo skupno delali, da čim prej dvignemo našo domovino. Kaj je lepšega kot domovina! Tam počivajo naši predniki, naši borci osvoboditelji, tam je naš dom in tam je naše vse.

Kdor nas želi še videti, naj pride za nami.

V slovo Vam pošiljam potom "Slovenskega Glasa" naše iskrene pozdrave in Vam tudi obljubljam, da bom počel v našem zvestem glasilu o novem življenju v domovini.

Še enkrat: pozdravljeni!

Avgusta Pečenkova in Josip.

RESTAVRANT "OAVEN"
IVAN LEBAN
Lape de Vega 2931 Bs. Aires

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"
Izdeluje po najmodernejšem kroju
DANIJEL KOSIČ
Calderón 2698 - Devoto - Buenos Aires
T. A. 60 - 6228

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča
Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2268
Buenos Aires

Ustanavljajmo Knjižnice

Dolžnost naših organizacij je, da ima vsaka svojo knjižnico in ako nekatere še nimajo, treba je da takoj začnejo nabirati knjige in si tako, četudi z malo številnimi knjigami postavijo majhno knjižnico. Tudi je naša dolžnost, da že obstoječe knjižnice povečamo z nakupovanjem in nabiranjem novih knjig. Pri tem delu pa ne smemo pozabiti na knjige kasteljanskega jezika, ker potrebno nam je tudi, da spoznamo kulturne pridobitve argentinskega naroda. Naše knjižnice moramo lepo urediti in jih pravilno organizirati. Zelo važno je, da vršimo propagando za čitanje knjig, ker ne smemo dopuščati, da knjige ostanejo le v omarah, nego da pridejo do čitatelja in, da se naše izseljenštvo uporabi za njimi ter se tako kulturno povzdigne. Potrebno je, da naše organizacije in podružnice prično s plemenitim tekmovanjem kakor n. pr.: kdo bo imel več dobrih knjig v svoji knjižnici; katera bo boljše urejena in v kateri se bo čitalo največ knjig.

Znano nam je, da je s "Partizanko" dospelo večje število popolnih knjižnic, katere pošilja domovina v dar našim organizacijam. Te knjižnice nam bodo služile, da se boljše naučimo našega jezika, spoznamo z našo slavno zgodovino, spoznamo zemljepis naše prelepe zemlje in našo bogato književnost, naše velike klasične pisatelje, pesnike in ostale pridobitve naših narodov. Ta plemeniti dar domovine, namenjen kulturnemu povzdigu naše naselbine, pokazuje ne samo ljubezen odgovornih voditeljev v domovini nasproti našim izseljencem, nego tudi popolno razumevanje naših kulturnih potreb in nov odstavek za kulturno prosvetno delo med našim ljudskimi sloji najsibo to v domovini ali v izseljenstvu.

Urejšajoč in postopoma razširjajoč naše knjižnice, a nadvse s čitanjem knjig, bomo pravilno uvedli resolucijo majske konference naše naselbine in

STAVBENI KOVAČ

FRANC ČOHA

Calderón 2779

U. T. 50-6655

tretjega Kongresa "Udr. Sv. Jugoslavije" in utreti pot za kulturno prosvetno delo v našem izseljenstvu je skrajni čas, da vsak izmed nas, a posebno naši aktivisti, storijo vse kar je njih moči, da se povzdigne kulturna raven naše naselbine. Delo v organiziranju in s pravilnim uredjenjem knjižnic v vseh naših organizacijah predstavlja v tem važnem poslu konkretno nalogo, katero moramo vestno in hitro izvršiti.

Knjižnica je bistvena in neobhodno vi bralca in knjižnica nudi knjige; TE potrebna popolnitev šole. Šola napravi bralca in knjižnica nudi knjige. Ako bi ne bilo knjižnic ali ako bi se jim ne dalo one važnosti, ki jih imajo, javna kultura bi mnogo trpela. Se je reklo, da temeljni problem kulture je, da ljudstvo najde sredstva potrebna za svoje učenje. Razširjevanje knjig je bilo namenjeno v vseh civiliziranih narodih, kot neodvisen načrt javnega narodnega pouka, naloženo ne kot eventualna priklopitev, ampak kot najglavnejši instrumente socialne previdnosti. Iz tega ozira, danes bolj kot nikdar, daje se največjo važnost razširjevanju knjig, ker to javlja znanosti, zabičuje želje znanja in rešuje vprašanje nadaljevanja pouka in razširjanja razgleda na lepote in resnice, katere nudijo pisatelji življenju in svetu. Slavnj argentinski pisatelj in časnikar Jože Manuel Estrada trdi: "Razširjevati knjige je razsejevati luč. Kadar človek išče svetlobo, civilizacija mu je privržena, kot kadar išče pravico, in jo ljubi, privržena mu je pa svoboda."

Danes, ne samo društva in kulturne ustanove, da morajo imeti svoje knjižnice, ampak mora jo imeti tudi vsaka najubožnejša družina in vsaka najsiromašnejša oseba. Človek, ki je naklonjen do knjige in jo ljubi, pomnožuje s tem svoje blagostanje bodisi materialno ali moralno in ima srečnejše in veselejše življenje. Kako lepo pravi Shakespeare: "Nevednost je prokletstvo božje, znanost so pa krila, s katerimi letimo v nebo".

(Po dopisu M. Bojaniča.)

Bil in videl sem kako je v Jugoslaviji

Imamo med nami sovražnike našega naroda, katerih glavna naloga je: blatiti našo državo in nje voditelje. Pod krinko, da so prispeli v Argentino, ker v Jugoslaviji je pomanjkanje, lakota in teror to je le krinka pod katero skrivajo svoje zločine. Toda jaz, ki sem imel priliko videti na lastne oči položaj v Jugoslaviji izjavljam, da ti gospodje nesramno lažejo.

Julija meseca 1947. leta, ko je še del primorskega ter kobariškega okraja pripadal tujeu, se je v meni pojavila z veliko silo otožnost po domači zemlji ter bojazn, da morča ne bo ta nikdar pripadala novi Jugoslaviji. Zazelel sem si obiskat mojo mater, ki jo že toliko let nisem videl.

Odločil sem se in 18. avgusta m. l. se vkrcal na argentinski parnik Sta. Fe ter odpotoval. Dne 6. septembra sem prispel po 16. letih v mojo vasičko Kred na Kobariškem. Ne more si čitatelj misliti kaj sem čutil, ko sem stopil po tolikih letih na domačo grudo; zemlja se mi je zdela tako lepa, tako krasna, toda obenem tako tuja, ker je po njej hodil tuje, tuja vojaška armada, ki je govorila nam nepoznani severnoameriški jezik. Ljudstvo se je tolažilo, da to ne bo trajalo dolgo. In res, po par dnevih mojega bivanja v domovini smo že pričeli postavljati po vsem kobariškem okraju slavolokelali smo jih z velikim navdušenjem in veseljem, ker ljudstvo se je zavedalo, da ti slavoloki pomenijo "osvoboditev", pomenijo to, kar smo toliko časa želeli. Na stotine enakih slavolokov je na predvečer 14. septembra stalo po primorski zemlji, vsaki je nosil po eden ali več napisov, v katerih je ljudstvo izražalo to kar je toliko let moralo molčati. Ako se je človek ozrl ponoči v višave zdelo se mu je kot, da bi se bile zvezde odrgale iz neba ter padle na planine, ker povsod so goreli kresovi. Pastirji v višavah, ki radi svojega posla niso mogli v dolino so prizgali kresove ter s tem pokazali njih solidarnost.

Ob 11. uri zvečer dne 14. septembra je šel skozi Kobarid proti Čedadu zadnji ameriški "yeep" in naše ljudstvo je zaničljivo gledalo ča njim. Vsi smo bili eni misli: le odidite saj tukaj vas ne potrebujemo.

Točno ob pol noči so prispeli iz Tolmina proti Kobaridu prvo zaščita, pozneje pa Jugoslovanska Armada. Tisti trenutek nisem vedel ali je resnica to kar doživljam ali sanjam, videl sem našo armado, spomnil sem se v tistem trenutku koliko so pretrpeli ti naši tovariši, večinoma sami mladeniči. Ljudstvo je na vse načine izražalo svoje veselje, ponosno smo stiskali roke našim borcem, katerih obraz je žarel od veselja. V tistem trenutku smo v srcu čutili, kako tesno smo si tovariši, kako tesna in neizrušljiva je naša bratska vez. Drugo jutro po tej krasni noči, katero bomo vedno nosili v spominu, smo se šele zavedali, da nismo sanjali videl sem ljudstvo s kakšno vnemo se je oprijela dela in slišal sem govoriti: "Le korajžno na delo, naša domovina to potrebuje od nas, sedaj smo svobodni, nikdar več ne bo tujeu hodil po naši izmučeni primorski zemlji". Mladina se je takoj pričela organizirati, takoj so imeli ustanovljene brigade in odločili, katera bo šla na en ali drugi kraj.

Obiskal sem Beograd in Ljubljano. Nemogoče je popisati vse kar sem videl in slišal. Videl sem ljudstvo veselo, globoko zadoščeno, vsako delo je tekmovanje, vsaka tovarna, vsaka vasica hoče biti prva pri delu. Imel sem priliko videti brigado kako je prepevajoč zagorelih obrazov korakala na delo, videl sem ko so se vračali in zdelo se je kot, da bi se vračali iz sprehoda veseli, prepevajoč partijske pesmi.

Obiskal sem Livarno Litostroj, katera je že bila skoraj dokončana. Zraven Litvarne so pričeli graditi majhno delav-

sko mesto. Videl sem načrte in mestece bo zgrajeno z trinadstropnimi stanovanjskimi hišami in vsaka iz med teh bo imela na okrog krasen vrt. Mestece bo imelo dijaški in pionirski dom, filmsko in plesno dvorano, obrtne šole ter vse kar delovno ljudstvo potrebuje za udobno življenje.

Kar sem videl in slišal v Jugoslaviji mi je bilo dovolj, da sem lahko ocenil tamkajšnje življenje; takoj sem si napravil sklep: še bom šel v tujino, ker tam sem pustil imetje, toda kakor hitro bom to prodal se bom vrnil spet v domovino.

Torej tovariši čitaelji; nahajam se spet med vami v tujini in odkritosrečno in od dna srca vam povem, da ne bom ostal tukaj niti en dan več, kot mi bo neobhodno potrebno. Lakote sedaj v Jugoslaviji ne poznajo in povsod kjer sem hodil in potoval, nikjer mi ni manjkalo kos kruha in ne kos pečenke.

Videl sem v Jugoslaviji mnogo napredka, da lahko rečem: mi, predvsem pa naša mladina, izgublamo dragocen čas v tujini.

Silvan Bon.

VLADO KRMAC:

Ivan Cankar

pesnik, pripovednik in dramatik, ob Prešernu najpomembnejša osebnost slovenske kulture, se je rodil 10. maja 1876 na Vrhniki, umrl 11. decembra 1918 v Ljubljani. Njegovo življenje in ustvarjanje je bila večna služba resnici, neuklonjivo oznanjevanje tega, kar je kot človek in umetnik "videl z očmi, srecem in razumom". Vsaka njegova knjiga, vsak njegov stavek je odraz tega, kar je spoznal in doživel. Vse, kar je napisal, je oškropljeno z njegovo srčno krvjo. Ker ni bil dvoičnež, se ni zavzemal za načela, ki so mu bila tuja. Nikoli ni zatajil samega sebe, tudi v najbolj brezupnih dneh, ko ga je zla usoda pritirala prav na rob obupa. Njegova zapoved je bila boj, njegov zakon upor krivici in laži.

Ne samo v leposlovnih obliki, tudi v načelnih člankih, kakor: "Slovensko ljudstvo in slovenska kultura", "Kako sem postal socialist", "Slovenci in Jugoslovani", "Očiščenje in pomlajenje", "Slovenska kultura, vojna in delavstvo", se je lotil reševanja perečih kulturno-političnih in socialnih vprašanj. Sploh ni bilo pri nas pisatelja, ki bi bolj živo občutil idejne utripe svoje dobe in se jih upal bolj odkritosrečno izraziti kot naš Ivan Cankar.

Svetovno slavo v leposlovnem črtivu je doživel s "Hlapcem Jernejem", ki je bil preveden v mnogo svetovnih jezikov, s to mojstrsko simbolno upodobitvijo idej delavskega razreda, borečega se za svoje osnovne življenske pravice. Cankarjeva umetnost je velika samoizpoved, a hkrati neposredni izraz hrepenenja po novem človeku. To se kaže prav tako v komediji in satiri, ko biča filistrstvo in etično izprijenost slovenskega malomeščanstva, kakor v novelah in črticah, ko opisuje z močnimi čustvenimi povdarki svoje osebne bolečine in bolečine svojih junakov ali pa trpljenje svoje matere-mučenice.

Kako lepo je znal na umetniški način pisati slovensko besedo, nam prič sledišči odlomek iz spisa "Moje življenje": — Vsaka mladost je polna sreče in radosti, sijajnega sonca in prešernega smeha. Vsaka mladost, ako v poznih letih in v grenkih urah pogleda človek vanjo s tujimi, hladnimi očmi, se mu zdi morda nevesela, kelih krivičnega trpljenja in prezgodnjega spoznanja. Ali težko je tako pogledati nanjo. Nenadoma se razmakne, se v njo raztopi megleni zastor in zasmeje se mlado sonce vse ljubezni in vse hvaležnosti vredno. Spomin je sladek kakor pesem...

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar e Yugoelavio.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magnificos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoelava.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

ZELEZO - BETONSKO PODJETJE
RUDOLF KOMEL
ZA NAČRTE IN PRERAČUNE

Bernaldes 1655

U. T. 67-1411

Krojačnica "Gorica"
Franc Leban

WARNES 2191

Buenos Aires

Naproti postaje La Paternal

T. A. 59 - 9857

Ferdinand Cotič

Trgovina z Železnino

Lope de Vega 2999

U. T. 50-1383

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50 - 3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Marín

Franc Štekar

STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigro. Prevoz s postaje Tigro FCCA. do Recrea in nazaj. Lastnika

BRATA ROVTAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Rio Carapachay

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIKA

VILLA A. GIARDINO Est. Thea

HUERTA GRANDE — T. A. 43

Dr. Francisco José Cespa

DENTISTA CIRUJANO

Consultas de 15 a 20 hs.

Coronel R. Lista 5096

T. A. 50 - 5782

RESTAURACIJA "PRIŠKODNIKU"

Kroglišče in Keglišče

Jožef Škodnik

Añasco 2652

U. T. 59-8995

MERCADO

"Las Magdalenas"

CARNICERIA — RAUBAR

Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

G. JERKIC & P. ROJC

"HOTEL ALPINA"

Nasproti postaje "Huerta Grande"

SIERRAS DE CORDOBA

Med gorami v višini 1000 m.

ODPRT CELO LETO.

F. HRADILAK

FIAMBREERIA — Puesto No. 8

Mercado "Las Magdalenas"

Fco. Beiró 5276 — T. A. 50-6990

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIC

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.

U. T. 757 - Santos Lugares - 271

TRGOVINA JESTVI

"PRIČEJNICU"

C. Ramón Lista 5651 - U. T. 64-1509

Prevozno Podjetje "GORICA"

Lojz Franc

Villarroel 1476

U. T. 54-5172

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vagal Avda. Forest

Tel. števil. 54 - 4650

KROJAÓNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844

U. T. 59-1356

Buenos Aires

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiened: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153

U. T. 34-5319

HERRERIA DE OBRA

HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729

U. T. 741-4520

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela

Segurola 1608-14

U. T. 67 - 6250

Buenos Aires

FRANC BEVK:

"Kaplan Martin Čedermac"

(Nadaljevanje)

Večer je bil soparen, a na tej višini je vela hladna sapa. Zaradi bremena in hoje je bil premočen od potu, stresnilo ga je do kosti.

V Iz žepa je potegnil velik, zarjavel ključ, ki je bil ostal v kaplaniji iz časov, ko je še gospod z Vrsnika maševal pri svetem Mihaelu. Odklenil je cerkev, vrata so bolešno zavrkutala. Obšel ga je občutek greha, da mu je nadomoma zastala roka. Ali je cerkve mar njegova, da samovoljno razpolaga z njo? In se je znova zganil...

"Drži svetilko, da prižgem!" je rekel Katini. "Zdaj pa le hitro", jo je nato potisnil skozi vrata, "da ne bova tu svetila!"

Vstopila sta. Sence, ki jih je plapolastene. Gospod Martin je stopal tiho, spoštljivo, po prstih, vendar so mu korak glasno, grozeče odmevali pod obokom. Duh po plesnobi, vlagi in zapuščeni. Sveti Mihael v glavnem oltarju je visoko dvigal tehtnico. Na temnih cveticah ki so stale med svečniki, se je bila nabrala debela plast prahu.

Čedermac je vrgel nahrbtnik na tlak in za nekaj trenutkov neodločen obstal. Nato je pomignil Katini in odšel za oltar, stopaje po dolgi senci, ki se je vila pred njim. Ob steni je bilo naslonjeno bandero, poleg velik križ, na tleh je ležalo nekaj cerkvene ropotije. Na

pokrovu velike skrinje je stala starinska soha svetega Petra Petra z odkrhnjeno desnico. Čedermac jo je postavil na tla in dvignil pokrov. Nekaj kovinastih svečnikov, dve podobi z razbitimi šipami in pisana šara. Upognil se je, izpraznil skrinjo, naložil knjige na dno, a nanje razbiti podobi, svečnike in ostalo. Na pokrov je zopet postavil soho svetega Petra.

Vzravnaval se je, si otepel prašne roke in se oddahnil. Pogledal je Katino, ki je stala ob strani s svetilko v rokah, vsa bleda, brez sapa, z velikimi očmi. Položil si je prst na usta, a ni rekel besede; Katina mu ni odgovorila, a je razumela, oči so mu pritrdile.

"Počakaj!" je zašepetal, ko je hotela oditi po cerkvi.

Pokleknil je pred oltar in sklenil roke. Katina je pokleknila poleg njega, svetilko je postavila na oltarno stopnico. Svetloba je oblivala le spodnjo polovico sten, sveti Mihael je bil ves v skrivnostnem mraku. Gospod Martin je strmela vanj, oči so se mu ustavljale na hudičku in na beli duši, ki sta se tehtala. Iz preobčutljivosti so se mu venomer porajale misli in ga motile v molitvi. Saj s tem ni oskrnil cerkve, saj je vse božje. Kam naj bi sicer skrli? Tu ne bodo brskali... In če izve don Jeremija, ga zaradi tega ne bo pestil; povedal mu pa ne bo. Saj je smešen v svoji skrbi. Pa ga je že zopet motilo in mu ni dalo miru...

Zdrznil se je iz misli, došepetal molitev in se glasno pokrižal.

*

Nista se vračala po isti poti, po kateri sta bila prišla. Krenila sta po drugi strani kuclja, na kolovoz, ki je vodil mimo raztresenih, v temi spečih kmetij. Niže, na položnem obronku, se je od kolovoza cepila široka steza, ki se je po strmi rebri spuščala proti Krnici. Zavila sta nanjo, prešla strme vzpetine, se pretaknila skozi goščavo hrastovja in obstala nad neko strmino. Steza se je vila v nižavo, kakor da vodi v prepad.

Čedermac je sedel v suho travo. Katina je očevala poleg njega, svetilko je postavila za deblo košatega drevesa. Pot ju je bila utrudila. Noč je bila mirna, tiha, zrak soparen; debele kaplje potu so jima stale na čelu.

Bilo je prijetno v tisti višini. Kadar koli je gospod Martin prihajal v Krnico ali se vračal domov, se je ustavil na tem mestu. Vselej podnevi, ponoči še nikoli. Napeto se je oziral v nižavo, kakor da bi v temi hotel zagledati svojo rojstno vas. Ni je razložil, pretemno je bilo, slepila ga je svetilka. Videl jo je s svojimi duševnimi očmi. Ležala je kakor v velikem prgišču, ki je leglo na pobočje Mije. Od treh strani so jo zapirali obronki, odprta je bila le proti vzhodu. Zemlja nerodovitna, siromašnejša kot drugod. Delila jo je struga hudournika, ki se je le ob velikem deževju napolnila z vodo. Tedaj so umazani valovi divje drli v nižavo in se stekali v Nadižo. Boren studenec za vasjo je dajal vode le v jeseni in spo-

mladi. Sredi vasi je stal globok vodnjak, nad njim kapelica s kamnitim kipom svetega Roka. Ob ozkem klancu sedem hiš, med njimi njihova, Pirhova, s sivo streho. Zdelo se mu je, da jo kljub temi razloči s te višine. Le streha je bila nova, a vse drugo nespremenjeno, tako kot za njegovih otroških let. Pred njim je živo stalo vsako drevo, vsak grm, vsaka skala. Duh po starini, po preprostosti, ubožstvu in domačnosti. Hiša v eno nadstropje z lesenim mostovžem, ki je počrnel gledal na široko, obzidano dvorišče. Na zunanji steni nad klancem je bila nekdanj naslikana Mati božja. Podoba je bila že odpala z ometom, ostala so le velika Marijina stopala in zgoraj Jezuščkova glava. Kako so mu nekdanj tisti ostanki, ki jih je gledal in v duhu sestavljal celotno podobo, drastili domišljijo! Sredi dvorišča je stala pritlikava lipa; bila je stokrat okleščena, a se je vedno znova razrasla, raztezala košate veje in širila hlad in senco. V njenem zelenju se je kot otrok skrival s svojim bratom in sestrama, Perino in Marico; Katine takrat še ni bilo...

Kadarkoli se je spomnil sester, je izšepetal očenaš za njuni duši. Perina se je bila še mlada omožila, Marica je bila odšla za deklo v uršulinski samostan. Umrli sta istega leta. Zdelo se je, da smrt ne bo več zapustila njihove hiše. Oče — suhljat, žilav kot dren — je bil nekega dne odšel v Čedad, na poti je v vročini omagal in čez nekaj dni izdahnul. Takrat je bil Čedermac že odpel novo mašo, a Katini, ki se je bila zadnja rodila, je bilo pet let.

(Nadaljevanje)

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR LA SOCIEDAD YUGOESLAVA "HOGAR POPULAR ESLOVENO"

KAKO JE NA GORIŠKEM

Zastopniki Izvršilnega odbora Demokratske fronte Slovencev so se zglasili pri goriškem prefektu dr. Palmariju in se pozanimali pri njem, kako je s prelicem starega zakona o poitalijančevanju slovenskih priimkov. G. prefekt je bil sicer vljuden, ni pa dal nobenega jasnega odgovora. Vse bolj je videti, da je vse ostalo pri starem. Demokratska fronta vztraja na tem, da pridejo Slovenci do svojih pravic.

V Gorici so pričeli stavkati nameščenci raznih strok, saj živijo v obupnih življenjskih razmerah in zahtevajo spricho tega zvišanje plač. Stavkati so pričeli sodni nameščenci, nameščenci prehranjevalnega urada in socialnega skrbstva.

V Krombergu smo pričeli z zidavo združnega doma. Najzavednejši marljivo sodelujejo pri gradnji.

Miren pri Gorici je v dobrih šestih mesecih po priključitvi povsem spremenil svoje lice. Miren se je razvil v cvetočo obrtniško industrijsko naselbino. Pričeli smo z organizacijo obrtniš-

kih zadrug. Lepo se razvijata krojaško šiviljska delavnica in gostinski obrat. Mizarska delavnica in delavnica avtokaroserij delata s polno paro.

Torek 20. aprila so izvedli orožniki hišno preiskavo pri znanem slovenskem protifašistu Bogomilu Vižintinu na Svetogorski cesti 24, ki oskrbuje mesto z lesom iz Jugoslavije. Iskali so orožje, ki ga pa ni bilo nikjer. Čas je že, da prenehajo take preiskave pri slovenskih družinah.

V Čepovanu smo po osvoboditvi poživili delovanje prosvetnega društva Škrjanček, ki ga je fašistični režim ukinil. Društvo šteje 130 članov. Čepovanski igralci so vprizorili igro "Domen", katero so ponovili 11-krat.

V krminski bolnišnici se zdravi zavrač Danilo Tomasin iz Gorice. Pri Kaprivi je neznanec metal kamenje v tovorni vlak, pa je zadel Tomasina v levo nogo.

Na Vrhu sv. Mihaela so obnovili moški pevski zbor, ki šteje 25 pevcev. Dekleta snujejo svoj ženski zbor.

Reinaldo Wasserman

MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2845

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

STANKO MIHELJ

Charcas 3120 U. T. 72-4957

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIĆ

Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA

Preparalni prostori za kroglanje

JANKO POLIAK

Ituzingó 4267 MUNRO

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

Calle FRANCISCO BAUZA 2694 T. A. 64 - 1509

Za kalkulacije, Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja

RUDOLFA STREHAR — Zasebno: Calle Dublin 4218 - T. A. 51 - 5035

Restavracija

A. BENULIĆ & KRESEVIĆ

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

MIZARSKA DELAVNICA

"LA PRIMERA"

PETER JONKE

Lastnik:

Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.

PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA

SLOVENSKA JURIDIČNA

PISARNA

Odkodnine, Odslovitve, Nezgode, Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije
Uradne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8
Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)
T. A. 35 - 8243 Buenos Aires

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA

JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2606 CORDOBA

RUDOLF KLARIĆ

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

RESTAVRACIJA IN BAR

BILLAR

— Vsakovrstna domača prehrana. —

LASTNIK: Peter Benčić

INDEPENDENCIA 4202 vogal MARMOL BUENOS AIRES

KER SO NOSILI DELAVSKO ZASTAVO

18. aprila je bila aretirana v Pevni skupina mož in fantov, ker so korakali v sprevedu z delavsko zastavo na čelu in prepevali borbene pesmi, ko so stopali mimo volišča št. 37. Med aretiranimi so Jože Koren, Jože Peršolja, Franc Valentinčič, Rudolf Bregant, Franc Doljak, Anton Koren, Avgust Lenardič, Vinko Mozetič in Albin Radinja.

RAZPRODAJA KRUHA

TROBEC GUSTIN

Dovažam na dom

Heredia 477 U. T. 51-7165

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu

Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

TRGOVINA JESTVIN

PETER ČUČIĆ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Saenz Peña

RESTAURANT

MIRO MERKUŽA

LORIA 472

TISKARNA

Rudolf Živec

SARMIENTO 40 Caseros

T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENKA

V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN

Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

Krojačnica

LEOPOLD USAJ

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380, Dep. 2

T. A. 50-4542

VILLA DEVOTO

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče

PODGORNIK FRANC

Warnes 2113

La Paternal

Dr. A. Kirschbaum

Dra. María Kirschbaum

ZOBOZDRAVNIKA

LOPE DE VEGA 3271 T. A. 50-7881

Stavbinska Kovača

G. ŠTAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida, FCCA

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Autor

Triunvirato 4223 U. T. 51-0712

SLOVENSKA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA"

de Cuervo y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50-8540

FIDEOS FRESCOS

de NATALIO DOMINI

Bazurco 3425 U. T. 50-8910

MECANICA y ELECTROTECNICA

E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0650

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260

Buenos Aires

TOVARNA POHISTVA

VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249-261

VILLA ESCASO U. T. 652-0110

PRODAJALNA - TOBAKARNA

Prodaja raznih časopisov, revij, slaščic ter raznovrstnega moškega in ženskega perila.

VLADIMIR BENKO

Avda. Francisco Beiró 5709

VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0800

VUGA ALFONS

KONTRATIST STAVBINSKIH

CEMENTNIH DEL

Specialist v cementnih ogrodjih

in stopniščih

Se priporoča rojakom

ESPINOSA 2576 — T. A. 59 - 6773

Buenos Aires

RESTAVRACIJA

IVANČIĆ RUDOLF

Añasco 2630

Talleres Gráficos "CORDOBA"

Gutenberg 3360 - 27-5-1948